

17580 LLEI 34/1984, de 6 d'agost, de reforma urgent de la Llei d'enjudiciament civil. («BOE» 188, de 7-8-1984.)

JUAN CARLOS I,

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei, Sapigheu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Una llei com la d'enjudiciament civil, que ha complert un segle de vigència sense haver experimentat modificacions importants, fa compatible el reconeixement del seu arrelament en la pràctica i la conveniència, perfectament explicable, de la seva renovació.

El temps ha confirmat les virtuts de la Llei, clarament inspirada en el propòsit de conferir amb el màxim grau de plenitud el dret a la defensa, de conformitat amb dos principis essencials íntimament enllaçats: la igualtat de les parts en el procés i la contradicció com a garantia del debat per a una solució ajustada a dret. També el llarg recorregut de la Llei ha posat de relleu alguns defectes, entre els quals hi ha que permet o no evita sensibles endarreriments en l'Administració de justícia, per més que la primera declaració continguda en l'originària Llei de bases enunciativa un criteri tan ponderat i digne de ser subscrit avui com el d'«adoptar una tramitació que abregui la durada dels judicis, tant com ho permeti l'interès de la defensa i l'encert en les decisions». La veritat és que la frustració d'un afany tan noble, lluny d'obeir als fonaments i als fins d'aquesta, respon més aviat a la falta de mitjans coactius suficients que, amb l'acumulació de feina, donen lloc a actuacions de retard de les quals s'obtenen avantatges injustificats amb minva i deteriorament dels interessos legítims objecte de tutela. Així mateix, el sistema de la Llei, especialment en determinats sectors, es queixa de formalismes molt rigorosos que, concebuts amb el propòsit de servir a la seguretat jurídica, a vegades obstaculitzen les solucions justes.

La renovació del nostre ordenament processal civil, sense que suposi un enfrontament amb els principis informadors de la llei centenària, ha de significar en bona mesura dotar-los d'una instrumentació suficient, dins de les exigències de la realitat social present.

Com a anticipació d'això que, al seu moment, podria ser el nou ordenament processal, la culminació del qual no sembla realitzable a curt termini per la dependència que té respecte a l'organització dels tribunals, també pendent de reforma, i pel curós tacte que requereix el tractament de l'ordenació del procés -mitjà indispensable per dotar les persones d'una tutela que la Constitució consagra amb el rang de dret fonamental-, sembla aconsellable la posada en marxa, des d'ara, d'algunes reformes de la Llei d'enjudiciament civil per atendre les necessitats més urgents.

De les diferents modificacions que apareixen recollides en aquesta Llei, tenen més profunditat les relatives al benefici de justícia gratuïta, al procés declaratiu ordinari i al recurs de cassació.

Pel que fa a la possibilitat de litigar gratuïtament, la Llei parteix del manament de l'article 119 de la Constitució, que vol que la justícia sigui gratuïta, en tot cas, per als qui acreditin recursos insuficients. Per això, s'ha procedit a fixar uns paràmetres flexibles que permetin l'aplicabilitat social del que abans s'anomenava «benefici de pobresa», que perd aquesta denominació tan arcaica. Ahlora, s'ha modificat la via procedimental en la qual es

discutia la concessió del benefici, i s'ha optat pel del judici verbal, que ofereix garanties suficients i més rapidesa.

Quan es porti a terme una remodelació completa de l'ordenament processal, s'haurà d'anar possiblement a un sol procés, considerat com a prototip, per substanciar-hi totes les qüestions contencioses d'ordre civil i de caràcter general atribuïdes al coneixement dels jutges de primera instància. Aquesta és la tasca que desenvolupa avui el judici declaratiu ordinari de major quantia, però a un ritme massa lent i sense exclusivitat, per tal com comparteix els seus dominis amb el judici de menor quantia. Com en el que es fa ara, la reforma no té un abast total, la reducció de la primera instància a un procés únic significaria un canvi molt profund amb reflex en diverses parts del sistema, i per això ha semblat preferible portar al judici de menor quantia, de ritme més ràpid i sense disminució de la seguretat jurídica, el contingent previsiblement més nodrit de temes litigiosos, i mantenir el judici de major quantia només per a les demandes d'una entitat econòmica superior i sobre drets honorífics. La divisòria entre totes dues classes de judicis va tenir en el règim ordinari de la Llei l'important efecte que les sentències dictades en el de menor quantia quedaven sostretes en gran part del recurs de cassació; però aquesta exclusió, que ha estat atenuada, també es corregeix ara amb la reforma, perquè la naturalesa o classe del judici no impedeix la impugnabilitat de la sentència davant el Tribunal Suprem si el valor del que es reclama sobrepasa els tres milions de pessetes o és d'una quantia inestimable.

D'altra banda, la regulació del judici de menor quantia que conté aquesta Llei no és la mera reiteració de la precedent. S'hi introdueixen algunes variacions, entre les quals destaca la compareixença obligatòria davant del jutge, amb la finalitat que, una vegada formulats els corresponents escrits d'al·legacions i explicitats, per tant, els termes del debat, es pugui aconseguir un acord que substitueix la sentència, sotmetent-se a les regles d'execució d'aquesta. Si no s'arriba a un acord, la compareixença té la finalitat de corregir possibles defectes o faltes en els escrits o en els pressupòsits i, en tot cas, tendeix a aclarir la posició de les parts, a delimitar les qüestions de fet en les quals hi hagi conformitat o discrepància, i a fer possible, amb vista a la prova, que estiguin clarament definides les posicions en conflicte. El fet que la compareixença se celebri davant del jutge ha de permetre-li adonar-se exactament de la dimensió jurídica del problema, així com dels aspectes psicològics i ètics, és a dir, del fons humà i social del litigi, alhora que, ordinàriament, ha de permetre la substitució de la vista per un escrit dedicat a resumir les proves com a antecedent immediat de la sentència.

No sembla una objecció suficientment atencible que se segueixi denominant judici de menor quantia el que passa a ser el procés prototípic o predominant, amb un contingut econòmic que, fins i tot tenint en compte la devaluació monetària, en comprendre des de les cinc-cents mil pessetes fins als cent milions de pessetes, sobrepasa de molt les mil i vint mil pessetes a què es va atènyer al seu moment la Llei d'enjudiciament civil. Si llavors (i fins i tot en temps posteriors, malgrat les correccions introduïdes) era no només un procés d'una quantia menor, sinó també d'una quantia petita, amb la nova regulació, tot i que perd el segon dels significats, continua mantenint el primer, per tal com subsisteix el judici de major quantia, amb la qual cosa els adjectius que qualifiquen els respectius judicis compleixen fonamentalment una funció comparativa, en virtut de la qual el de menor quantia no ho és de si mateix, sinó respecte a un altre de grau superior.

Pel que fa al recurs de cassació, la reforma, fins i tot tenint un considerable abast modificatiu, dista de suposar una mutació radical de rumb. La Llei d'enjudiciament civil no va donar acollida al que històricament i conceptualment es va forjar com el recurs de cassació que, centrat

en la defensa de la Llei i en el seu significat unitari, complia una missió més política i limitadora del poder judicial, que pròpiament jurisdiccional, i se circumscribia a produir la nul·litat de la sentència sense entrar a resoldre les qüestions debatudes. Va tenir en compte aquest model, però no el va reproduir literalment, ja que el nom donat al tribunal no va ser el de cassació, ni l'únic efecte de la sentència el de la nul·litat i el de retorn, amb l'excepció del recurs de forma, alhora que, si bé subordinant la impugnació a motius determinats, va permetre al Tribunal Suprem l'exercici d'una tasca jurisdiccional, conjugant així la defensa de la Llei i la uniformitat interpretativa amb el discerniment jurisdiccional dels drets de les parts en situació de conflicte. Aquesta és una via intermèdia que, si no s'identifica, pel que s'ha dit, amb el caràcter del recurs en la seva puresa històrica i conceptual, tampoc suposa introduir una impugnació oberta i lliure del que resol el tribunal d'instància.

La modificació que s'introdueix continua situada en la via intermèdia, per bé que en alguna mesura la corregeix i, en tot cas, la flexibiliza i l'adapta al conjunt de l'ordenament, tot i que no l'abandona. Hi ha correcció en prescindir de la dualitat que representa el recurs de fons i de forma, amb el seu règim diferent de preparació i interposició i el diferent abast del que s'ha resolt per refondre en un sol recurs les dues modalitats, per més que els efectes difereixin, per necessitat lògica, ja que el recurs relatiu al fons afecta la decisió, mentre que el relatiu a la forma versa sobre l'activitat desplegada en el curs del procés fins arribar a la sentència. El projecte també prescindeix de les diferents terminologies representades per la infracció de llei i el trencament de forma, per referir-se a un sol recurs de cassació civil, en el qual, deixant de banda, per la seva peculiaritat, l'error en l'apreciació de la prova, sempre hi ha d'haver una infracció, referida a preceptes del dret material o a preceptes processals.

La flexibilitat té moltes versions en la nova ordenació. En conjunt, significa l'abandonament dels rigors del formalisme que, tot i aparèixer sens cap dubte en la mateixa redacció de la Llei que es reforma, van ser accentuats i fins i tot exacerbats per la jurisprudència, especialment en els últims temps. Una de les manifestacions més nítides d'aquest propòsit gens obstructionista, sinó, al contrari, facilitador de la defensa, seguit per la reforma, consisteix a concedir a les parts, especialment a la recurrent, l'oportunitat d'esmenar determinats defectes de documentació o d'altra mena, considerats esmenables, en comptes d'erigir-los en causes d'inadmissió.

El mateix es pot dir del criteri amb què es regula l'enunciat dels motius i la seva articulació. Els set motius de cassació per infracció de llei de doctrina legal i els vuit motius de cassació per trencament de forma, amb les corresponents diferències en els continguts i en el procediment, queden reduïts i refosos, en la nova regulació, a només cinc motius enunciats a l'article 1.692.

L'ordinal 5è d'aquest article continua sent el que té un espectre més ampli; però, per ser-ho efectivament, es configura de manera coherent amb el règim, avui més clarament establert, de les fonts del dret i s'allibera de restriccions injustificades. La infracció pot ser referida a les normes de l'ordenament jurídic, concepte recollit i formulat per la Constitució com a expressió del dret en el seu conjunt i en els seus valors, de manera que no comprèn només la Llei, sinó també el costum i els principis generals del dret per incloure, a més, la jurisprudència, que, tot i no introduir-se per si sola en l'ordenament, es considera apta per si mateixa com a possible fonament del recurs, en comptes de l'híbrida i imprecisa figura de la doctrina legal.

La reforma elimina d'arrel aquests apotegmes definitoris de la correcció o incorrecció del recurs i, en conseqüència, de l'existència o no dels drets adduïts per les parts, com són els conceptes de les infraccions, que en gran mesura constitueixen simples convencionalismes de

difícil puntualització, i també prescindeix de l'inassequible categoria del document autèntic, ja que perquè aquest exerceixi la funció evidenciadora que se li ha assignat, seria necessari que el tribunal sentenciador hagués actuat amb els ulls clucs.

Només és una novetat relativa, perquè ja hi ha alguns precedents, el recurs de cassació directament formulat contra la sentència de primera instància, amb la limitació que hi hagi acord entre les parts, i així ho reconegui també el jutge, sobre el caràcter estrictament jurídic de la qüestió o qüestions debatudes.

També es poden considerar modificacions d'especial relleu les que consisteixen a fer possible l'execució provisional de les sentències de primera instància i alguns aspectes de l'ordenació del judici executiu.

L'execució provisional mitjançant fiança suficient suposa, d'una banda, dotar d'efectivitat un pronunciament judicial que encara no és ferm, tot i que, d'altra banda -i això fa que s'hagi de procedir amb cautela-, resulta afavorit qui té mitjans econòmics disponibles o solvència per anticipar els efectes d'una decisió. Per això, mentre es consideren preceptivament susceptibles d'execució les sentències de condemna al pagament de quantitats dineràries líquides, l'execució provisional de les decisions d'una altra naturalesa queda subordinada al fet que el jutge no estimi irreparable el perjudici -perquè tots els interessos no són susceptibles de reparació econòmica-, i se n'exclouen sempre les decisions sobre drets, com els de la filiació o capacitat, perquè no té sentit atribuir-los provisionalment o negar-los de la mateixa manera.

En la regulació del judici executiu, a més d'incorporar disposicions que posin límit a l'activitat de negoci al voltant dels qui es troben en el tràngol de perdre el seu patrimoni per l'impagament dels deutes, s'ha reconegut de manera expressa que els deutes de moneda estrangera tenen el caràcter de líquids, tant als fins d'aquesta classe de procés, com dins de l'execució en general de les sentències. No es tracta pròpiament d'una novetat. És més aviat un aclariment, perquè ja hi ha un corrent doctrinal molt consolidat i fins i tot jurisprudencial favorable a aquesta solució, ja que, sent la moneda estrangera convertible i constant oficialment el tipus de canvi o cotització respecte a la pesseta, es coneix l'import del deute i és líquid tant en una moneda com en l'altra.

Des de fa un temps s'han intentat evitar les dilacions, tant en la pràctica com en la legislació, i s'ha substituït l'informe oral per les alegacions escrites. Tot i que aquesta tendència no ha passat desapercebuda, s'ha de tenir en compte que, d'acord amb el que estableix l'article 120 de la Constitució, les actuacions judicials han de ser públiques i el procediment predominantment oral, llevat d'excepcions, per la qual cosa només molt limitadament es pot substituir l'oralitat per l'escriptura, a part del fet que són ostensibles els avantatges de l'informe «in voce», sobretot davant els tribunals col·legiats. En el recurs d'apel·lació es manté el principi general d'oralitat, i només s'admeten les alegacions escrites si, a més d'estar-hi d'acord les parts, la sala ho considera pertinent per la naturalesa de l'assumpte i les circumstàncies que hi concorren. Si s'han eliminat totalment les vistes sobre l'admissió del recurs de cassació és perquè s'han concedit moltes facilitats per esmenar les possibles causes que no sigui admès i perquè serà poc freqüent incórrer-hi, atès que el procediment és més senzill. En canvi, en el moment final o decisor del recurs de cassació es requereix sempre la vista.

Pel que fa a la resta, com a modificacions o simples matisacions que s'incorporen a la Llei d'enjudiciament civil hi ha: la declaració d'improrrogabilitat general dels terminis processals i l'impuls judicial d'ofici; la introducció, en els mitjans de comunicació entre òrgans jurisdiccional i entre aquests i les parts, de procediments més ràpids sense disminució de la seguretat; configurar la comunicació entre els òrgans jurisdiccional atesa al

deure d'auxili mutu i en un pla d'igualtat, mitjançant la generalització de l'exhort, amb l'eliminació de les innecessàries i retòriques fórmules jeràrquiques de la carta ordre i el suplicatori i el seu curs directe sense necessitat d'intermediaris; no considerar com a excepcional l'apel·lació d'un efecte; conferir a l'acte de conciliació, que, com demostra l'experiència, ha donat resultats poc satisfactoris, un caràcter merament facultatiu; establir regles més comprensives per determinar el valor de les demandes als fins de la quantia i de la classe de judici; posar la condemna a costes en relació més directa amb el resultat del litigi; limitar els incidents, portant part del seu contingut als recursos, modificació especialment visible en el cas del de nul·litat d'actuacions; donar una nova ordenació a les subhastes judicials, etc.

Aquesta Llei, sense doblegar-se davant simples dogmes doctrinaris i sense un esperit d'innovació desmesurat, pretén inspirar la seva regulació en l'interès objectiu de la justícia contemplat en la realitat dels fets encarnada en les persones que s'han de servir del procés per a l'exercici i la dilucidació dels seus drets. Tot l'ordre jurídic no és judicial; però quan ho és, ha de conjugar consideracions relatives a la validesa, als fins de la regulació, al contingut ordenador i a l'eficàcia per aconseguir unes normes que, tenint com a destinataris els jutges i els qui hi acudeixen, en situacions de conflicte, s'han d'esforçar per ser ponderades, clares i precises, per resoldre els problemes sense, al seu torn, crear-ne d'altres.

Article primer.

En el títol primer del llibre primer de la Llei d'enjudiciament civil es modifiquen els articles 4t, 10, la rúbrica de la secció 2a i els articles 13 a 50, que queden redactats de la manera següent:

«Article 4t No obstant el que disposa l'article anterior, els interessats poden comparèixer per ells mateixos, però sense valer-se d'una altra persona que no sigui un procurador habilitat, en els pobles on n'hi hagi:

1r En els actes de conciliació.

2n En els judicis verbals, en els de cognició i en els de desnonament atribuïts al coneixement dels jutges de pau i de districte.

3r En els judicis universals, quan es limiti la compareixença a la presentació dels títols de crèdit o drets, o per concórrer a juntes.

4t En els incidents relatius a justícia gratuïta, aliments provisionals, embargaments preventius i diligències urgents que siguin preliminars del judici.

5è En els actes de jurisdicció voluntària.

S'exceptua de la limitació a què es refereix el paràgraf anterior, el factor mercantil l'apoderament del qual consti inscrit en el Registre mercantil per tenir la personalitat dels seus mandants en els actes compresos en el gir o tràfic de l'establiment o l'empresa.

Sempre que l'interessat no se serveixi d'un procurador, ha de designar en el primer escrit que dirigeixi al jutjat o en la seva primera compareixença un domicili a la localitat on tingui la seu l'òrgan jurisdiccional, en el qual s'han de practicar totes les diligències que s'hagin d'entendre amb aquell».

«Article 10. Els litigants han de ser dirigits per un advocat habilitat legalment per exercir la seva professió al jutjat o tribunal que conegui del procés. No es pot proveir cap sol·licitud que no porti la signatura de l'advocat.

Se n'exceptuen només:

1r Els actes de conciliació.

2n Els judicis verbals i els de desnonament atribuïts als jutjats de districte, llevat dels que es fonamenten en la manca de pagament de la renda de locals de negocis.

3r Els actes de jurisdicció voluntària no atribuïts al coneixement dels jutjats de primera instància i els que, sent de la competència d'aquests i de quantia determinada, aquesta no excedeixi les dues-centes cinquanta mil pessetes, així com els que tinguin per objecte l'adopció de mesures urgents o que s'hagin d'instar en un termini peremptori.

4t Els escrits que tinguin per objecte personar-se en el judici, demanar la suspensió de vistes i qualsevol altre de mera tramitació.

Quan la suspensió de vistes o diligències que es pretingui es fonamenti en causes que es refereixin especialment a l'advocat, aquest també ha de signar l'escrit, si és possible.»

«SECCIÓ 2a DE LA JUSTÍCIA GRATUÏTA

§ 1r Del reconeixement del dret

Article 13. La justícia s'ha d'administrar gratuïtament a les persones que acreditin insuficiència de recursos per litigar davant l'òrgan jurisdiccional competent i a les altres persones físiques o jurídiques a les quals per disposició legal s'hagi concedit aquest benefici.

Article 14. Es reconeix judicialment el dret a justícia gratuïta als qui tenen uns ingressos o recursos econòmics que per tots els conceptes no superen el doble del salari mínim interprofessional vigent en el moment de sol·licitar-ho.

Article 15. No obstant això, els jutges i tribunals, ateses les circumstàncies de família del sol·licitant, nombre de fills o parents a càrrec, estat de salut, obligacions que pesin sobre ell, cost del procés o altres circumstàncies anàlogues, poden concedir excepcionalment els beneficis compresos en els tres primers números de l'article 30 d'aquesta Llei a les persones físiques els ingressos o recursos econòmics de les quals siguin superiors al doble del salari mínim interprofessional i no l'excedeixin el quàdruple.

Article 16. Per conèixer o denegar aquest dret, el jutge o tribunal ha de tenir en compte els ingressos o les rendes del cònjuge del sol·licitant i els productes dels béns dels fills, destinats legalment a l'aixecament de les càrregues familiars.

Article 17. No es reconeix el dret a justícia gratuïta si el jutge o tribunal infereix que el peticionari té mitjans superiors als establerts en els articles anteriors per qualsevol signe exterior o forma de vida.

La circumstància que el sol·licitant sigui propietari de l'habitatge on resideix no constitueix per si mateix un obstacle per al reconeixement del dret, sempre que l'habitatge no sigui sumptuari.

Article 18. No impedeix el reconeixement del dret la circumstància que litiguin unides diverses persones, que individualment tinguin dret al benefici, encara que els recursos de totes elles excedeixin els límits assenyalats, llevat del que disposa l'article 16.

Article 19. Només es pot litigar gratuïtament per drets propis.

§ 2n Del procediment

Article 20. El reconeixement del dret a litigar gratuïtament s'ha de sol·licitar al jutge o tribunal que conegui o hagi de conèixer del procés o acte de jurisdicció voluntària on s'intenti utilitzar.

En la demanda, hi han de constar les dades pertinents per valorar els ingressos o recursos del sol·licitant, les circumstàncies personals i familiars, la pretensió que es vol fer valer i la part o parts contràries.

L'interessat pot sol·licitar que li nomenin un advocat i un procurador del torn d'ofici i així ho ha d'acordar el jutjat perquè el representin i el defensin en aquest judici.

Article 21. S'han d'adjuntar a la demanda els documents justificatius dels punts expressats a l'article anterior; si l'actor al·lega que no els ha pogut adquirir, el jutgador els ha de reclamar l'ofici, però no ha de donar curs a la demanda fins que no es presentin o es rebin.

Article 22. La sol·licitud es considera un incident del procés principal, que s'ha de substanciar en una peça separada pels tràmits del judici verbal, amb audiència de les altres parts i de l'advocat de l'Estat.

Article 23. La demanda i la tramitació de l'incident no suspenen el procés principal, llevat que ho sol·licitin totes les parts.

No obstant això, l'actor, en formular la demanda principal, pot demanar la suspensió del procés fins a la resolució de l'incident, si és ell qui sol·licita el reconeixement del dret, sense perjudici que insti les actuacions de l'ajornament de les quals li puguin seguir danys irreparables.

Article 24. Les actuacions de l'incident, les del plet principal i aquelles altres a què es refereix l'últim paràgraf de l'article anterior s'han de practicar provisionalment sense exacció de drets, fins que es resolgui l'incident.

Article 25. Quan l'actor sol·liciti el reconeixement del seu dret a litigar gratuïtament després de presentar la demanda o el mandat després de contestar-la, ha de justificar complidament que les circumstàncies i condicions necessàries per obtenir-lo han sobrevingut amb posterioritat a la demanda o resposta, respectivament.

Article 26. El litigant que no hagi sol·licitat el reconeixement del seu dret en la primera instància, si ho pretén en la segona, ha de justificar que han sobrevingut amb posterioritat a aquella o en el curs d'aquella les circumstàncies necessàries per obtenir-lo.

La mateixa regla és aplicable a qui ho pretengui per interposar o seguir el recurs de cassació respecte a la segona instància.

Article 27. Sempre que es desestimi la demanda de justícia gratuïta s'imposen les costes al demandant, llevat que s'hi aprecii la concurrència de circumstàncies excepcionals que justifiquin la no-imposició.

Article 28. Si durant la tramitació del procés principal, en qualsevol de les seves instàncies, es modifiquen substancialment les circumstàncies i condicions que van determinar l'estimació o desestimació de la demanda de justícia gratuïta, la part a qui interessi pot promoure un nou incident fonamentat en aquest motiu, sempre que assegurï, a satisfacció del jutge o tribunal, el pagament de les costes, a què serà condemnada si no prospera la seva pretensió.

Article 29. Estan exempts de la prestació de la fiança a què es refereix l'article anterior l'advocat de l'Estat i el ministeri fiscal.

§ 3r Dels efectes de la justícia gratuïta

Article 30. Els qui per disposició legal o per declaració judicial tinguin dret a litigar gratuïtament gaudeixen dels beneficis següents:

1r Exempció del pagament de tota mena de drets o taxes judicials i de la necessitat de reintegrar el paper que facin servir per a la seva defensa.

2n Inserció gratuïta en els diaris oficials dels anuncis i edictes que s'hagin de publicar a instància seva.

3r Exempció de fer els dipòsits que siguin necessaris per a la interposició de qualsevol recurs.

4t Que se'ls nomeni advocat i procurador sense l'obligació de pagar-los honoraris i drets.

Article 31. La part contrària a la que hagi obtingut la gratuïtat mitjançant declaració judicial gaudeix provisionalment dels tres primers beneficis de l'article anterior fins que es dicti la resolució ferma i definitiva en el procés principal.

Article 32. El dret a litigar gratuïtament en el seu procés s'estén a tots els incidents i recursos, però no es pot utilitzar en un altre procés diferent.

Article 33. S'ha de designar advocat i procurador d'ofici a qui ho hagi demanat en sol·licitar el reconeixement del dret a litigar gratuïtament o ho demani una vegada declarat aquest.

El jutge o tribunal s'ha d'adreçar immediatament al Col·legi d'Advocats perquè en designi dos que estiguin en el torn d'ofici i al de Procuradors perquè en designi un pel mateix torn.

Article 34. L'interessat ha de proporcionar a l'advocat designat en primer lloc les dades, els documents i els antecedents necessaris per al seu estudi.

Article 35. Si l'advocat considera que són insuficients les dades, els documents i els antecedents proporcionats, pot demanar, dins els sis dies següents, que es requereixi l'interessat perquè els amplii o aclareixi en els aspectes que aquell designi.

Article 36. Quan amb aquesta ampliació o sense l'advocat estimi que la pretensió és insostenible, ho ha de fer present a l'òrgan jurisdiccional dins de sis dies.

Article 37. L'advocat que en el termini assenyalat a l'article anterior no faci la manifestació aquest preveu està obligat a la defensa, de la qual només es pot excusar en cas que hagi cessat en l'exercici de la professió.

Article 38. En el cas de l'article 36, el jutge o tribunal ha de passar els antecedents, o una fotocòpia d'aquests, al Col·legi d'Advocats perquè en el termini de sis dies, amb audiència de l'interessat o sense, emeti dictamen sobre si es pot sostenir o no en judici la pretensió.

Article 39. Si el dictamen és conforme amb el de l'advocat designat en primer lloc, s'han de passar els antecedents, o una fotocòpia d'aquests, al ministeri fiscal que, en el termini de sis dies, també ha d'emetre dictamen, amb l'audiència prèvia de l'interessat, si ho considera necessari.

Article 40. Si el Col·legi en el seu dictamen, o el ministeri fiscal en el seu, consideren que la pretensió de l'interessat és defensable, s'han de lliurar els antecedents a l'advocat designat en segon lloc, per al qual és obligatòria la defensa.

Article 41. Aquestes mateixes regles s'apliquen en cas que sigui el mandat qui estigui en situació de justícia gratuïta o quan el dret es reconegui una vegada contestada la demanda o en la segona instància.

Article 42. Qui hagi obtingut la declaració de dret a justícia gratuïta es pot valer d'un advocat i un procurador de la seva elecció, si accepten el càrrec. Si no l'accepten, se li han de nomenar d'ofici.

Article 43. L'advocat que defensi la part abans que aquesta obtingui el reconeixement del dret a litigar gratuïtament està obligat a seguir defensant-la després que obtingui el reconeixement.

Article 44. La designació d'advocat i procurador d'ofici en el recurs de cassació es regeix pel que disposa l'article 1.708.

Article 45. Si venç en el plet que hagi promogut el beneficiari de la justícia gratuïta, ha de pagar les costes causades en defensa seva, sempre que no excedeixin la tercera part del que hagi obtingut en virtut de la demanda o reconvecció. Si l'excedeixen, s'ha de reduir a l'import d'aquesta tercera part.

Article 46. Quan les costes excedeixin la tercera part del que s'hagi obtingut en el procés, s'han d'atendre a prorata les seves diverses partides.

Article 47. Els qui tinguin dret a litigar gratuïtament per declaració legal estan obligats a pagar les costes causades en defensa seva i les de la part contrària, si són condemnats a costes.

Article 48. La mateixa obligació tenen, condemnats a costes, els qui hagin obtingut judicialment el reconeixement.

ment del dret a justícia gratuïta si dins els tres anys següents a la terminació del procés millora la seva fortuna.

Es considera que ha millorat la seva fortuna quan els seus ingressos o recursos econòmics, per tots els conceptes, superin el doble del mòdul previst a l'article 14 o s'hagin alterat substancialment les circumstàncies i condicions tingudes en compte per reconèixer el dret de conformitat amb els articles 15 i 16.

Article 49. La part contrària a la que hagi litigat gratuïtament està obligada, si és condemnada a costes, al pagament de les causades per aquesta.

Article 50. Si el litigant beneficiari de la justícia gratuïta és condemnat a costes, la part contrària consolida els beneficis a què es refereix l'article 31.»

Article segon.

En el títol II del llibre primer de la Llei d'enjudiciament civil, es modifiquen els articles que a continuació s'indiquen, el text dels quals és el següent:

«Article 74, paràgraf tercer. Tenen la mateixa facultat les audiències i el Tribunal Suprem en conèixer de les actuacions en virtut dels recursos d'apel·lació o de cassació que s'hi interposin. Quan així ho facin, han de declarar la nul·litat de totes les actuacions, i han de prevenir les parts perquè facin servir del seu dret davant qui correspongui. Contra les interlocutòries que dictin les audiències es pot interposar el recurs de cassació que autoritza el motiu primer de l'article 1.692.»

«Article 84. Les inhibidores s'han de proposar sempre per escrit amb la signatura d'un advocat. Únicament s'exceptuen d'aquesta regla les que es plantegin en judici verbal, les quals es poden proposar i substanciar per mitjà de compareixença o per escrit, sense necessitat de la signatura d'un advocat, però amb intervenció del ministeri fiscal.»

«Article 87. La interlocutòria en què es declari que no pertoca el requeriment d'inhibició és apel·lable a ambdós efectes si l'ha dictat un jutge de pau, de districte o de primera instància.

Contra les que dictin les audiències en què facin la mateixa declaració, tant en apel·lació com en primera instància, només es pot presentar, si s'escau, el recurs de cassació.»

«Article 106. Contra les sentències de les audiències en què es decideixin qüestions de competència, només es pot presentar el recurs de cassació després de decidit el plet en definitiva.

Contra les del Tribunal Suprem, no es pot presentar cap recurs ulterior.»

Article tercer.

En el títol VI del llibre primer de la mateixa Llei es modifiquen els articles que a continuació s'indiquen, el text dels quals és el següent:

«Article 260. Totes les providències, interlocutòries i sentències s'han de notificar als qui siguin part en el judici, el mateix dia de la data o publicació, i, si no és possible, l'endemà.

També s'han de notificar, quan així es mani, a les persones a què es refereixin o a les quals pugui causar un perjudici.

Si per circumstàncies excepcionals no és possible notificar una sentència en el termini abans esmentat, es pot dilatar la notificació pel temps indispensable, sense que en cap cas pugui excedir els tres dies.

Article 261. Les notificacions, citacions i citacions a termini que es practiquin fora de la seu del jutjat o tribunal s'han de fer per correu certificat amb justificant de recepció, i el secretari ha de donar fe, en les actuacions, del contingut del sobre remès, i s'hi ha d'adjuntar el justificant de recepció.

Si no es rep el justificant de recepció en el jutjat o tribunal dins els quinze dies següents a la seva tramesa, o si la comunicació ha resultat negativa, s'ha de tornar a practicar en la forma ordinària, llevat que la persona notificada, citada, requerida o citada a termini s'hagi donat per assabentada personalment. Tanmateix, si el jutge o tribunal ho considera convenient, pot acordar que el secretari o, en substitució seva, el personal del jutjat que aquest designi, la practiquin.

Quan ho aconsellin circumstàncies particulars o exigències de celeritat, es pot disposar que la comunicació es practiqui pel servei de telègrafs o per qualsevol altre mitjà idoni de comunicació, i que s'adoptin les mesures oportunes per assegurar la recepció de l'acte comunicat, del qual n'ha de quedar constància a les actuacions.

No obstant el que disposa el paràgraf primer, els actes de comunicació s'han de fer tal com estableixen els articles següents quan el destinatari sigui o hagi de ser part en el judici o en qualsevol de les seves instàncies i depengui de la comunicació la seva personació en les actuacions, quan adoptin la forma de requeriment i en els altres casos en què ho disposi la llei, o així ho acordi el jutgador, perquè ho aconsellen les circumstàncies particulars que hi concorren.

Pel que fa a la resta, la forma dels actes de comunicació i el seu contingut es regeixen pel que disposen els articles següents.»

Article 273. La citació dels testimonis i perits i altres persones que no siguin part en el judici, quan s'hagi de practicar d'ofici, s'ha de fer per correu certificat amb justificant de recepció, i el secretari ha de donar fe en les actuacions del contingut del sobre remès i s'hi ha d'adjuntar el justificant de recepció.

En aquest cas, les citacions s'entenen practicades en la data en què el destinatari o alguna de les persones indicades a l'article 268 d'aquesta Llei facin constar la seva recepció en el que justifiqui la recepció.

Quan el jutge ho consideri convenient, pot acordar que es practiquin per mitjà d'un agent judicial.

Amb aquesta finalitat, el secretari ha d'estendre la cèdula per duplicat i l'agent judicial ha de lliurar-ne un exemplar al citat, el qual ha de signar-ne el rebut en un altre exemplar, que s'ha d'adjuntar a les actuacions.»

«Article 277. Quan la citació o citació a termini s'hagi de fer per mitjà d'un exhort, s'ha d'adjuntar al despatx la cèdula corresponent.»

Article quart.

La secció 5a del títol VI del llibre primer es titula «Dels exhorts, oficis i manaments», i es modifiquen els articles que la integren en els termes següents:

«Article 284. Els jutges i tribunals estan obligats a prestar-se auxili recíproc en les actuacions i diligències que havent estat ordenades per un, requereixin la col·laboració d'un altre per a la seva pràctica.

Article 285. L'auxili judicial s'ha de prestar sempre que les actuacions s'hagin d'efectuar fora de la circumscripció del jutjat o tribunal o, dins d'aquesta, per un de diferent del que l'hagi disposat, i també quan l'acte s'hagi de fer fora de la localitat en què el jutjat o tribunal tingui la seu, si hi ha una causa que ho justifiqui.

Article 286. Correspon prestar l'auxili a l'òrgan jurisdiccional del mateix grau o, si no n'hi ha, a l'inferior en grau més pròxim, llevat que el contingut de les actuacions determini la intervenció d'un altre de diferent.

Article 287. L'auxili entre òrgans jurisdiccional s'ha de fer únicament per mitjà d'un exhort adreçat a l'òrgan que hagi d'auxiliar i que ha de contenir:

- 1r La designació de l'òrgan jurisdiccional exhortant.
- 2n La de l'òrgan exhortat.

3r Les actuacions la pràctica de les quals s'interessa.

4t El terme o termini en què s'han de practicar les actuacions.

Article 288. En cas que l'actuació requerida es consideri urgent, es pot formular la petició per tèlex, telègraf, telèfon o per qualsevol altre mitja sota fe del secretari, sense perjudici de confirmar-la en despatx ordinari que s'ha de remetre el mateix dia o l'endemà.

Article 289. Els exhorts s'han de remetre directament a l'òrgan exhortat, que n'ha de justificar la recepció a l'exhortant, llevat que la part a qui interessa n'exigeixi la tramessa pel conducte personal, cas en què se li ha de lliurar sota la seva responsabilitat perquè tingui cura de la seva tramitació.

Article 290. En la resolució que ordeni lliurar l'exhort es pot designar, a instància de part, la persona o persones perquè intervinguin en la seva tramitació, s'hi ha de fer constar l'abast de la seva intervenció i el termini per a la seva compareixença davant l'òrgan exhortat, hi ha de constar si la seva compareixença determina o no la caducitat de l'exhort.

Article 291. No s'exigeix cap poder a les persones a què es refereixen els articles anteriors.

Article 292. La part a instància de la qual es lliuri l'exhort està obligada a satisfer les despeses que s'originin per al seu compliment, que ha de pagar tan aviat com en rebí el compte, i les altres que es puguin originar per la via de constrenyiment, que s'ha d'emprar per exigir-los-hi si dins els vuit dies no acredita haver-les satisfet.

Article 293. L'òrgan jurisdiccional que rebí l'exhort ha de disposar-ne el compliment i el que sigui necessari perquè es practiquin les diligències que s'hi interessin, i l'ha de retornar directament a l'exhortant una vegada acomplertes, llevat que es designi en la resolució a què fa referència l'article 290 una persona o persones per a la tramitació, cas en què se li han de lliurar sota la seva responsabilitat perquè en tingui cura de la devolució dins el termini de quaranta-vuit hores com a màxim.

Quan així ho hagi interessat l'exhortant, se li ha de comunicar el resultat per algun dels mitjans assenyalats a l'article 288.

Article 294. Quan l'exhort hagi estat remès a un òrgan diferent al que hagi de prestar l'auxili, el que ho rebí l'ha d'enviar directament al que correspongui, si és que li consta quin és aquest, i ha de donar compte de la seva remissió a l'exhortant.

Article 295. Les resolucions que es dictin per al compliment de l'exhort s'han de notificar a la persona designada de conformitat amb l'article 290 en els casos següents:

1r Quan l'exhort previngui que es practiqui alguna diligència amb la seva citació, intervenció o concurrència.

2n Quan sigui necessari requerir-la perquè proporcioni dades o notícies que puguin facilitar el compliment del despatx.

Article 296. L'exhort s'ha de complir en el temps previst en el mateix exhort. Si no és així, s'ha de recordar la urgència del compliment d'ofici o a instància de la part interessada.

Si, malgrat el recordatori, continua la mateixa situació, el jutge o tribunal que hagi sol·licitat l'auxili ho ha de posar en coneixement del superior immediat del que l'ha de complir, perquè adopti les mesures pertinents a fi d'obtenir-ne el compliment.

Article 297. S'ha d'utilitzar la forma de manament per ordenar el lliurament de certificats o testimonis i la pràctica de qualsevol diligència judicial, en què l'execució correspongui als registradors de la propietat, mercantils, de vaixells, de vendes a terminis de béns mobles, notaris,

agents de canvi i borsa, corredors col·legiats de comerç o agents de jutjat o tribunal.

Article 298. Quan els jutges i tribunals s'hagin d'adreçar a autoritats i funcionaris d'un altre ordre han d'utilitzar la forma d'oficis o exposicions, segons si el cas ho requereix.

Article 299. Els manaments, oficis i exposicions s'han de cursar, per al seu compliment, directament pel jutge o tribunal que els hagi lliurat. Es poden utilitzar, si s'escau, els mitjans de comunicació a què es refereix l'article 288.

El destinatari n'ha de justificar la recepció immediatament.

La part a instància de la qual es lliuri està obligada a satisfer les despeses que s'originin pel seu compliment, en els termes de l'article 292 d'aquesta Llei.

Article 300. Les diligències judicials que s'hagin de practicar a l'estranger s'han de cursar en la forma que estableixin els tractats internacionals. Si no n'hi ha, els despatxos s'han de cursar per la via diplomàtica, a través del Ministeri d'Afers Exteriors.

En el cas que la diligència s'adreci a un demandat espanyol, resident a l'estranger, pot ser executada pel cap de l'oficina consular espanyola o, si s'escau, pel cap de la missió diplomàtica de la demarcació on s'hagi de practicar, sempre que no s'hi oposin les lleis del país de residència.

Si el demandat és estranger, les còpies de la demanda i dels documents han d'estar redactades en castellà.

Aquestes mateixes regles s'han d'observar per complir a Espanya els exhorts de tribunals estrangers pels quals es requereixi la pràctica d'alguna diligència judicial.

Qualsevol dubte s'ha de resoldre segons el principi de reciprocitat.»

Article cinquè.

En la secció 6a del títol VI del llibre primer de la Llei d'enjudiciament civil, que d'ara endavant es titularà «Dels termes i terminis», es deroga l'article 310. Els articles 306, 307 i 308 queden redactats així:

«Article 306. Els terminis que estableix aquesta Llei són improrrogables.

Transcorregut un termini processal, es produeix la preclusió i es perd l'oportunitat de dur a terme l'acte de què es tracti. El secretari ha de deixar constància del transcurs del termini per mitjà d'una diligència i n'ha de donar compte al jutge o tribunal perquè resolgui el que sigui procedent.

Article 307. Llevat que la Llei disposi una altra cosa, l'òrgan jurisdiccional ha de donar d'ofici al procés el curs que correspongui, i dictar a aquest efecte les resolucions necessàries.

Article 308. Si les actuacions estan en poder d'alguna de les parts o s'ha lliurat a aquestes algun document i no les han tornat dins el termini corresponent, s'ha d'ordenar que tornin aquelles o aquest el mateix dia o l'endemà sota prevenció de la multa de cinquanta mil pessetes i de dues mil pessetes més per cada dia que transcorri sense efectuar-ho.

Si transcorren dos dies sense tornar-les, el secretari, sense necessitat de nova providència i sota la seva responsabilitat personal, ha de procedir a recollir-les de qui les tingui en el seu poder i, en cas que no li siguin lliurades en l'acte del requeriment, n'ha de donar compte al jutjat o tribunal perquè disposi que es procedeixi al que pertorqui penalment o disciplinàriament.»

Article sisè.

En el títol VII del llibre primer de la Llei d'enjudiciament civil:

- a) Es deroguen l'article 319 i el número 1r del 336.
b) Es modifiquen els articles que a continuació se citen:

«Article 313. Les diligències de prova i les vistes dels plets i altres negocis judicials s'han de practicar en audiència pública.»

«Article 318. Els jutges i magistrats han de veure per si mateixos els plets i les actuacions per dictar interlocutòries i sentències.»

«Article 322. Els plets s'han de veure el dia assenyalat. Si en concloure les hores de l'audiència no ha finalitzat la vista d'algun plet, es pot suspendre per continuar-la el dia o dies següents, si no és que el president mana que continuï l'acte.»

Article 323. Només es pot suspendre la vista dels plets el dia assenyalat:

1r Perquè ho impedeix la continuació de la vista d'un altre plet pendent del dia anterior.

2n Perquè falta el nombre de magistrats necessari per dictar sentència.

3r Per la mort o cessació del procurador de qualsevol de les parts.

4t Per la mort de qualsevol dels litigants.

5è Perquè ho sol·liciten de comú acord els procuradors de les parts al·legant una causa justa, segons el parer del tribunal.

6è Per malaltia de l'advocat de la part que demana la suspensió, justificada suficientment segons el parer de la sala, sempre que se sol·liciti quaranta-vuit hores abans de l'hora assenyalada per a la vista, si no és que la malaltia ha sobrevingut després d'aquest període.

7è Per la defunció del cònjuge o de qualssevol dels ascendents o descendents de l'advocat defensor, esdevinguda abans dels nou dies anteriors a l'assenyalat per a la vista.

8è Perquè l'advocat defensor té dos assenyalaments de vista per al mateix dia en diferents tribunals, la qual cosa s'ha d'acreditar convenientment, cas en què té preferència el tribunal superior respecte a l'inferior.»

«Article 330. Les vistes han de començar amb una relació succinta feta pel secretari dels antecedents que donin a conèixer la qüestió que es jutja, quan la llei no disposi una altra cosa, i després han d'informar per ordre els advocats de les parts que concorrin a l'acte.

Aquests poden parlar per segona vegada, amb la vènia del president, per rectificar fets o conceptes.

L'acte es dóna per acabat pronunciant el president la fórmula de "Vist".»

Article 337. També és obligació del magistrat ponent examinar si s'han observat els tràmits legals, si els escrits per als quals aquesta llei estableix fórmules precises han estat redactats de conformitat amb el que s'hi prescriu o si s'han comès altres abusos, o bé per excés, o bé per defecte, en la substanciació del judici, i si ha alguna falta que mereixi correcció ha de cridar l'atenció de la sala perquè, en definitiva, pugui acordar el que sigui convenient a fi de corregir l'abús i procurar la puntual i rigorosa observança d'aquesta llei, en la lletra i en l'esperit, per part de tots els funcionaris que intervenen en els judicis.

Article 338. Celebrada la vista del plet o fet l'assenyalament per a votació i decisió, qualsevol dels magistrats pot demanar les actuacions per examinar-les personalment.

Quan ho demanin diversos, el president ha de fixar el temps pel qual les ha de tenir cadascun, de manera que es pugui dictar la sentència dins el termini establert.

Article 339. Quan no esdevingui el que preveu l'article anterior, s'han de discutir i votar les resolucions immediatament després de celebrada la vista o el dia assenyalat per a votació i decisió, i si no és possible, perquè ho impedeixen altres atencions del servei, el president ha

d'assenyalar un dia als mateixos efectes i dins el termini que fixa la llei.

Article 340. Després de la vista o de la citació per a sentència, i abans de pronunciar la decisió, els jutges i tribunals poden acordar per proveir millor:

1r Portar a la vista qualsevol document que creguin convenient per esclarir el dret dels litigants.

2n Exigir una confessió judicial a qualsevol dels litigants sobre fets que considerin d'influència en la qüestió i no siguin provats.

3r Practicar qualsevol reconeixement o avaluació que considerin necessari, o que s'ampliïn els que s'hagin fet.

4t Examinar testimonis sobre fets d'influència en el plet, sempre que el seu nom consti en les actuacions, encara que sigui per al·lusions de les parts o altres intervents.

5è Portar a la vista les actuacions que tinguin relació amb el plet.

Contra aquesta classe de providències no s'admet cap recurs.

En la pràctica d'aquestes diligències s'ha de donar intervenció a les parts.

Article 341. Les diligències per proveir millor s'han de practicar dins un termini no superior a l'establert, en el procés en el qual s'acordin, per a la pràctica de prova. En tot cas, el jutge o la sala ha de procurar que el que s'hagi acordat s'executi sense demora i adoptar d'ofici les mesures necessàries per a això.

Article 342. En aquests casos, queda en suspens el termini per dictar sentència, des del dia en què s'acordi la providència per proveir millor fins que sigui executada o transcorri el termini per a això i tres dies més, durant els quals s'han de posar de manifest a les parts els resultats de les diligències, les quals poden al·legar per escrit tot el que considerin convenient quant al seu abast o importància.»

Article setè.

1. En el títol IX del llibre primer, els articles que s'esmenten són modificats i queden redactats en la forma que per a aquests s'estableix.

2. L'expressió «ordre» que figura en els articles 396, 397 i 400 de la llei d'enjudiciament civil se substitueix per «ofici»; l'expressió «carta ordre» que figura a l'article 400 se substitueix per «exhort».

«SECCIÓ 1a RECURSOS CONTRA LES RESOLUCIONS DELS JUTGES DE PRIMERA INSTÀNCIA I EXECUCIÓ PROVISIONAL D'AQUESTES

Article 376. Contra les providències que dictin els jutges de primera instància no es pot presentar cap altre recurs que el de reposició, sense perjudici del qual s'ha de portar a terme la providència.

Article 377. El recurs de reposició s'ha d'interposar dins el tercer dia i s'ha d'esmentar la disposició d'aquesta llei que ha estat infringida.

Si no es compleixen aquests dos requisits, el jutge ha de declarar de ple i sense un recurs ulterior que no és possible proveir.

Article 378. Presentat dins el termini i en la forma escaient el recurs de reposició, s'ha de lliurar la còpia de l'escrit a la part o parts contràries, les quals, dins els tres dies següents, poden impugnar el recurs si ho consideren convenient.

Quan siguin diverses les parts litigants, aquest termini és comú a totes aquestes.

Article 379. Transcorregut el termini abans esmentat, tant si s'han presentat els escrits d'impugnació com si no, sense cap altre tràmit, el jutge ha de resoldre dins el tercer dia.

Article 380. Contra les interlocutòries que dicti el jutge de primera instància i que no siguin les resolutòries de recursos de reposició ni de les compreses a l'article 382, es pot presentar recurs de reposició, que s'ha d'interposar dins el tercer dia i que s'ha de tramitar en la forma establerta en els articles precedents.

Article 381. Contra les interlocutòries resolutòries dels recursos de reposició, només es pot presentar el d'apel·lació, a un sol efecte, que s'ha de resoldre conjuntament amb l'apel·lació principal.

No obstant això, si l'apel·lant en formular el recurs sol·licita que l'apel·lació sigui admesa a ambdós efectes perquè la resolució recorreguda li causa un perjudici irreparable, el jutge pot admetre l'apel·lació a ambdós efectes, sempre que l'apel·lant, en un termini que no excedeixi els sis dies, presti una fiança a satisfacció per respondre, si s'escau, de la indemnització dels danys i perjudicis que ocasioni al litigant contrari i el pagament de les costes.

Si l'audiència confirma la interlocutòria apel·lada, ha de condemnar l'apel·lant al pagament de la indemnització, fixar prudencialment l'import dels danys i perjudicis, i imposar-li les costes.»

«Article 384. S'admeten a ambdós efectes les apel·lacions que s'interposin:

1r Contra les sentències definitives en tota classe de judicis, quan la llei no ordeni el contrari.

2n Contra les interlocutòries que posin fi al judici, i facin impossible la seva continuació.

Article 385. No obstant això, les resolucions a què es refereix l'article anterior que hagin estat objecte de recurs d'apel·lació poden ser executades provisionalment quan condemnin al pagament d'una quantitat líquida o la liquidació de la qual es pugui efectuar per simples operacions numèriques d'acord amb el que disposi la decisió.

Les sentències d'objecte o naturalesa diferent són susceptibles de la mateixa mesura únicament si el jutge considera que el perjudici que es podria irrogar amb l'execució no seria irreparable.

En cap cas són executables provisionalment les sentències dictades en judicis que versin sobre paternitat, maternitat, filiació, divorci, capacitat, estat civil o drets honorífics.

Perquè sigui procedent l'execució provisional l'ha d'instar la part apel·lada dins el termini de sis dies a comptar de la notificació de la resolució en què s'admeti el recurs d'apel·lació, i dins d'aquest termini ha d'oferir la constitució de fiança, amb exclusió de la personal, o aval bancari suficients per respondre del que percebi i dels danys, perjudicis i costes que ocasioni a l'altra part. El jutge ha de resoldre sobre l'execució provisional i la suficiència de la garantia dins els sis dies següents, i la fiança o l'aval s'han de constituir dins el tercer dia a partir de la notificació de la resolució, fins i tot quan el jutge exigeixi que es complementi la garantia oferta.

Els recursos d'apel·lació a què es refereixen els articles anteriors s'han d'interposar dins el termini de cinc dies, llevat que en aquesta llei es fixi un altre termini diferent.»

«Article 387. Admesa l'apel·lació a ambdós efectes i transcorreguts els sis dies a què es refereix el paràgraf quart de l'article 385 sense que s'hagi instat l'execució provisional de la sentència o, resolt, si s'escau, el que sigui procedent sobre aquesta, el jutge ha de remetre les actuacions originals al tribunal superior, dins el tercer dia, a costa de l'apel·lant, citar a termini prèviament les parts o els seus procuradors perquè compareguin davant el tribunal en el termini de quinze dies.

Article 388. En el cas de l'article anterior se suspèn l'execució de la sentència o acte apel·lat fins que es dicti la decisió del tribunal superior, excepte en el cas d'execu-

ció provisional de la sentència en el qual cal atènyer-se al que disposa l'article 385.»

«Article 391. No se suspèn l'execució de la resolució apel·lada quan l'apel·lació hagi estat admesa a un sol efecte, o quan s'hagi disposat l'execució provisional de conformitat amb l'article 385.

En aquests casos, si l'apel·lació és de sentència definitiva ha de quedar en el jutjat el testimoni del necessari per executar-la, i s'han de remetre les actuacions al tribunal superior en la forma i els termes que preveu l'article 387.

Si és d'interlocutòria, s'ha de facilitar a l'apel·lant a costa seva testimoni del que assenyalin les actuacions, amb les addicions que facin les altres parts litigants i el jutge consideri necessàries, perquè pugui recórrer a l'audiència.

L'apel·lant ha de sol·licitar aquest testimoni, dins els cinc dies, i expressar els particulars que ha de contenir. Transcorregut aquest termini sense que ho hagi sol·licitat, se li ha de negar el testimoni i es considera ferma la resolució apel·lada.»

Article vuitè.

En el títol primer del llibre segon:

A) Es deroguen els articles 461, 462, 470 i 478.

B) Es modifiquen els articles 460, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 471, 477, 479 i 480, que queden redactats de la manera següent:

«Article 460. Abans de promoure un judici, es pot intentar la conciliació davant el jutjat de districte o de pau competent.

No s'admeten a tràmit les peticions de conciliació que se sol·licitin en relació amb:

1r Els judicis en què estiguin interessats l'Estat, les comunitats autònomes i les altres administracions públiques, corporacions o institucions de la mateixa naturalesa.

2n Els judicis en què estiguin interessats els menors i els incapacitats per a la lliure administració dels seus béns.

3r Els judicis de responsabilitat civil contra jutges i magistrats.

4t En general, els que es promoguin sobre matèries no susceptibles de transacció ni compromís.»

«Article 463. Els jutges de districte o de pau del domicili i, si no n'hi ha, els de la residència del demandat són els únics competents per conèixer dels actes de conciliació. Si el demandat és una persona jurídica, també són competents els del lloc del domicili del demandant, sempre que hi radiqui una delegació, sucursal o oficina oberta al públic i sense perjudici de l'adequada competència que resulti per al cas de posterior litigi.

En les poblacions en què hi hagi més d'un jutge de districte, la competència es determina per repartiment.

Article 464. Si se susciten qüestions de competència o de recusació del jutge davant del qual es promou l'acte de conciliació, s'ha de tenir per intentada la compareixença sense cap altre tràmit.

Article 465. Qui intenti l'acte de conciliació ha d'acudir al jutge de districte o de pau i presentar tantes paperetes signades per ell, o per un testimoni a petició seva si no pot signar, com siguin els demandats i una més, en les paperetes del qual ha de constar: els noms, professió i domicili del demandant i demandat; la pretensió que es dedueixi i la data.

Article 466. El jutge de districte o de pau, el dia en què es presenti la demanda o en dia hàbil següent, ha de manar citar les parts, assenyalant el dia i l'hora en què ha de tenir lloc la compareixença, procurant que es dugui a terme amb la màxima brevetat.

Entre la citació i la compareixença han de transcórrer almenys vint-i-quatre hores, termini que el jutge pot reduir, tanmateix, si hi ha una causa justa per fer-ho.

En cap cas es pot dilatar més de vuit dies des del dia en què s'hagin presentat les paperetes.

Article 467. El secretari del jutjat, o la persona en qui aquest delegui, ha de notificar la providència de citació al demandat o demandats, d'acord amb el que preveuen els articles 260 i 261 d'aquesta Llei respecte a totes les notificacions; però en comptes de la còpia de la providència, li ha de lliurar una de les paperetes que hagi presentat el demandant, en la qual ha de posar una nota el secretari, on es faci constar el jutge de districte o de pau que mana citar, i el dia, l'hora i el lloc de la compareixença. A la papereta original, que s'ha d'arxivar després, ha de signar el rebut de la còpia, o un testimoni a petició seva si no sap signar o no pot fer-ho.

Article 468. Els absents del poble en què se sol·liciti la conciliació han de ser cridats per mitjà d'un ofici adreçat al jutge de districte o de pau del lloc on resideixin.

A l'ofici s'hi han d'adjuntar la papereta o paperetes presentades pel demandant, que han de ser lliurades als demandats.

El jutge de districte o de pau del poble de la residència dels demandats ha de procurar, sota la seva responsabilitat, que la citació es faci en la forma que preveuen els articles anteriors, el primer dia hàbil següent al dia en què s'hagi rebut l'ofici, i ha de retornar-lo diligenciat el mateix dia de la citació, o, com a molt tard, l'endemà. Aquest ofici s'ha d'arxivar amb la papereta, en els termes que preveu l'article anterior.»

«Article 471. L'acte de conciliació s'ha de celebrar de la manera següent:

El demandant comença exposant la seva reclamació i manifestant els fonaments en què la recolzi.

El demandat ha de contestar el que cregui convenient, i també pot exhibir qualsevol document en què fonamenti les seves excepcions.

Després de la resposta, els interessats poden replicar i contrareplicar, si volen fer-ho.

Si no hi ha acord entre ells, el jutge ha de procurar avenir-los. Si no ho pot aconseguir, l'acte s'ha de donar per finalitzat sense efecte.»

«Article 477. Contra el que s'hagi acordat en acte de conciliació es pot exercir l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes.

La demanda en què s'exerceixi aquest acció s'ha d'interposar davant el jutge competent, dins els quinze dies següents a la celebració de l'acte i s'ha de substanciar pels tràmits del judici declaratiu que correspon a la seva quantia.»

«Article 479. La presentació amb admissió ulterior de la petició de conciliació interromp la prescripció, tant adquisitiva com extintiva, en els termes i amb els efectes establerts a la Llei des del moment de la presentació.

Article 480. Els jutges de districte i de pau han de remetre als de primera instància dels seus partits respectius, perquè s'hi arxivin, relacions semestrals dels actes de conciliació acordats.»

Article novè.

En el títol II del llibre segon de la Llei d'enjudiciament civil es modifiquen els article que s'indiquen, la redacció dels quals és la següent:

«Article 482. Pertanyen a aquesta classe de judicis:

- 1r El judici de major quantia.
- 2n El de menor quantia.
- 3r El judici de cognició.
- 4t El judici verbal.

Article 483. Es decideixen en judici de major quantia:

1r Les demandes en què el valor o l'interès econòmic excedeix els cent milions de pessetes.

2n Les relatives a drets honorífics de la persona.

Article 484. Es decideixen en el judici de menor quantia:

1r Les demandes ordinàries en què l'interès econòmic excedeix les cinc-centes mil i no excedeix els cent milions de pessetes.

2n Les relatives a filiació, paternitat, maternitat, capacitat i estat civil de les persones.

3r Les demandes en què la quantia és inestimable o no es pot determinar ni fins i tot de forma relativa per les regles que estableix l'article 489.

4t Qualsevol tipus de demanda per a la qual no es disposa cap altra cosa.»

«Article 486. Tota qüestió entre parts l'interès de la qual excedeixi les cinquanta mil pessetes i no excedeixi les cinc-centes mil s'ha de decidir en judici de cognició, i en judici verbal si no supera les cinquanta mil pessetes.»

«Article 488. Les demandes de terceria i les altres que, tot i ser incidentals o conseqüència d'un altre judici, s'hagin de ventilar en la via ordinària, s'han de substanciar pels tràmits establerts per al judici declaratiu que correspongui, segons la naturalesa o la quantia de la cosa litigiosa.

Si aquesta no excedeix les cinc-centes mil pessetes i la demanda és incidental d'un judici del qual coneix el jutge de primera instància, contra la seva decisió no es pot interposar cap recurs.

Article 489. El valor de les demandes per determinar per ell la quantia i la classe de judici declaratiu en què s'han de ventilar, es calcula d'acord amb les regles següents:

1a Quan el plet tingui per objecte la reclamació de béns mobles o immobles, cal atènyer-se al valor actual dels mateixos béns de conformitat amb els preus corrents en el mercat o en la contractació de béns de la mateixa classe, sense que es pugui atribuir als immobles un valor inferior a l'últim que li hagi assignat la Hisenda pública als efectes tributaris.

2a Si la reclamació es basa en un títol possessori o en el fet de la possessió, s'aplica la regla anterior, i es redueix el valor resultant a la quarta part per determinar la quantia.

3a En els casos en què la reclamació versí sobre usdefruit o la nua propietat, l'ús, l'habitació i un altre dret real limitador del domini no subjecte a una regla especial, el valor de la demanda s'ha de fixar atenent la base imposable tributària sobre la qual giri l'impost per a la constitució o transmissió d'aquests drets.

4a El valor de la demanda relativa a una servitud és el preu satisfet per la seva constitució si consta i la seva data no és anterior en més de cinc anys. Altrament, s'ha d'estimar per les regles legals establertes per fixar el preu de la seva constitució en el moment del litigi, qualsevol que hagi estat la manera d'adquirir-la, i, a falta d'aquestes, es considera com a quantia la vintena part del valor dels preus dominant i servent, tenint en compte el que disposa la regla primera d'aquest article sobre béns immobles.

5a Quan s'exerceixi un dret real de garantia, el valor de la demanda puja a l'import del principal del crèdit reclamat.

6a En els judicis sobre el dret a exigir prestacions periòdiques es calcula el valor per l'import d'una anualitat multiplicat per deu, llevat que el termini fixat sigui inferior, i per deu es multiplica també l'anualitat si la prestació és vitalícia.

7a En els judicis que versin sobre la validesa o l'eficàcia d'un títol obligacional, el seu valor es calcula pel total del que es degui, encara que sigui pagador a terminis.

8a Si es reclama una quantitat de diners determinada, el valor de la demanda està representat per aquesta quantitat; i si falta la determinació, la demanda es considera de quantia inestimable; però sempre que l'actor faci una estimació del valor del que s'ha reclamat, encara que no figuri determinat en el títol, ha de tenir el corresponent reflex en la quantia de la demanda.

9a Quan diversos crèdits, encara que procedeixin del mateix títol, corresponguin a diversos creditors, si cada creditor o grup de creditors entaulen per separat les seves demandes per al pagament del que els correspongui, s'ha de calcular com a valor per determinar la classe de judici i la quantia, la quantitat a què puja la reclamació en cada procediment.

10. En els judicis sobre arrendaments de béns, la quantia de la demanda és l'import d'una anualitat de renda, sigui quina sigui la periodicitat amb què aquesta aparegui fixada en el contracte. No obstant això, si la reclamació té per objecte rendes vençudes, cal atènyer-se a l'import de les reclamades.

11. En els casos en què la demanda versí sobre títols valors, la seva quantia està determinada pel tipus mitjà de la cotització dels mateixos títols en borsa durant l'any precedent, i si no tenen cotització, pel seu valor nominal.

12. Quan la demanda tingui per objecte una prestació de fer, la seva quantia consisteix en el cost d'allò la realització del qual s'insti o en l'import dels danys i perjudicis derivats de l'incompliment, sense que en aquest cas siguin acumulables les dues quantitats, llevat que, a més d'instar-se'n el compliment, es pretengui també la indemnització. L'import o càlcul dels danys i perjudicis s'ha de tenir en compte quan la prestació sigui personalíssima o consisteixi en un no-fer, i això fins i tot si el que s'insta amb caràcter principal és el compliment.

13. En els plets relatius a una herència o a un conjunt o masses patrimonials s'han d'aplicar les regles anteriors respecte als béns, drets o crèdits que figurin compresos en l'herència o en el patrimoni objecte de litigi, sense que es pugui promoure la demanda com de quantia inestimable pel sol fet que falti la certesa d'una valoració global. Tanmateix, quan la demanda es refereixi a reclamacions d'una part de l'herència, cal atènyer-se al que preveu la regla 8.

14. Si s'executen diverses accions principals, la quantia de la demanda es determina per la suma dels imports reclamats.

15. Si s'exerceixen dues accions o més de manera alternativa o amb caràcter subsidiari, de manera que l'estimació d'una exclogui la de l'altra, cal atènyer-se només a l'import de la que tingui més valor.

16. Quan a la reclamació principal li segueixin altres d'accessòries o derivades, el valor d'aquestes s'ha de sumar al d'aquelles. Tanmateix, per a la fixació del valor de la demanda no s'han de tenir en compte els fruits o interessos per córrer, sinó els vençuts, tant si són objecte de reclamacions principal com accessòria.

17. La demanda reconvençional s'ha de valorar per separat.»

«Article 492. En el judici de major quantia, quan el demandat no estigui d'acord amb el valor donat a la cosa litigiosa o amb classe de judici proposat per l'actor, ho ha d'exposar per escrit al jutjat dins els primers quatre dies del termini concedit per contestar la demanda, i hi ha d'adjuntar els documents en què fonamenti la pretensió, si en disposa.»

«Article 495. Contra la interlocutòria en què es declari que correspon el judici de major quantia, no es pot presentar cap recurs. Contra la que declari ser un altre el

judici corresponent, es pot presentar recurs d'apel·lació a ambdós efectes.»

Article deu.

En el mateix títol (secció 3a del capítol primer) es deroga el número 3r de l'article 503 i es modifica l'article 508, que té la redacció següent:

«Article 508. Tot document que es presenti després del termini de prova s'ha de traslladar a les altres parts perquè dins el termini comú de tres dies manifestin si reconeixen com a legítim, eficaç i admissible el document, o les raons que tenen per impugnar-lo.

Aquesta manifestació s'ha de fer per mitjà d'altresí en els escrits de conclusió quan l'estat de les actuacions ho permeti.»

Article onze.

També en el mateix títol (secció 4a del mateix capítol), es modifiquen els articles que s'indiquen, el text dels quals passa a ser el següent:

«Article 515. A tot escrit que es presenti en els judicis declaratius s'hi han d'adjuntar tantes còpies literals del mateix escrit en paper comú, com parts litigants hi hagi, i les còpies les ha de subscriure, per respondre de la seva exactitud, el procurador o la part, si s'escau.

A aquest efecte es consideren una sola part els que litiguin units i sota una mateixa direcció.

S'exceptuen de la prescripció els escrits esmentats al número 4t de l'article 10.

Article 516. De la mateixa manera, s'hi han d'adjuntar tantes còpies de cada document com parts litigants hi hagi.»

«Article 520. Els trasllats s'han d'evacuar i les altres pretensions s'han de deduir a la vista de les còpies dels escrits, documents i providències que cada part ha de conservar en el seu poder o per examen directe dels originals en la secretaria, segons preveu l'article anterior.

Article 521. En el cas que s'hagi lliurat a les parts algun document, si no es retorna dins del termini corresponent s'ha de procedir de conformitat amb el que disposa l'article 306.

Article 522. Amb exclusió del que ordena l'article 514, les disposicions de la secció 3a i secció 4a no són aplicables al judici verbal, el qual es regeix per les seves disposicions especials.»

Article dotze.

S'afegeix al capítol primer del títol II del llibre segon una nova secció 5, que es rubrica «De la condemna a costes» i queda integrada per l'article 523 amb el contingut que seguidament s'estableix:

«SECCIÓ 5a. DE LA CONDEMNNA A COSTES

Article 523. En els judicis declaratius, les costes de la primera instància s'imposen a la part les pretensions de la qual hagin estat totalment rebutjades, llevat que el jutge, raonant-ho degudament, apreciï que es donen circumstàncies excepcionals que justifiquen la no-imposició.

Si l'estimació o desestimació són parcials, cada part ha d'abonar les costes causades a instància seva i les comunes per meitat, si no hi ha mèrits per imposar-les a una d'aquestes per haver litigat amb temeritat.

Si el demandat s'avé a la demanda abans de contestar-la, no és procedent la imposició de costes, llevat que el jutge, raonant-ho degudament, apreciï mala fe en el demandat.

Quan en aplicació del que disposa el paràgraf primer d'aquest article s'imposin les costes al litigant vençut, aquest només està obligat a pagar de la part que corres-

pon als advocats, perits i altres funcionaris que no estiguin subjectes a aranzels una quantitat total que no excedeixi, per cadascuna de les parts que hagin obtingut el pronunciament, la tercera part de la quantia del procés; a aquests únics efectes, les pretensions inestimables es valoren en un milió de pessetes. Aquesta limitació no regeix quan el jutge declari la temeritat del litigant condemnat a costes.»

Article tretze.

En el títol II (secció 1r del capítol II) es modifica l'article 530 de la manera següent:

«Article 530. Personat el demandat en la forma escaient, se li ha de concedir un termini de vint dies perquè contesti la demanda.

Aquest termini és comú per a tots els demandats quan siguin diversos.»

Article catorze.

En les seccions 2a, 3a, 4a i 5a del capítol II del títol II del llibre segon de la Llei d'enjudiciament civil es modifiquen els articles següents, la redacció dels quals és:

«Article 533. Només són admissibles com a excepcions dilatòries:

1a La falta de jurisdicció o de competència objectiva o funcional.

2a La falta de personalitat en l'actor perquè no té les qualitats necessàries per comparèixer en un judici o perquè no ha acreditat el caràcter o la representació amb què reclama.

3a La falta de personalitat en el procurador de l'actor per insuficiència o il·legalitat del poder.

4a La falta de personalitat en el demandat, pel fet de no tenir el caràcter o la representació amb què se'l demanda.

5a La litispendència en el mateix jutjat o tribunal competent o en un altre.

6a Defecte legal en la forma de proposar la demanda.

S'ha d'entendre que hi ha aquest defecte quan la demanda no reuneixi els requisits a què es refereix l'article 524.

7a La falta de reclamació prèvia en la via governativa, quan així ho exigeixin la lleis.»

«Article 538. El jutge ha de proveir prèviament sobre la falta de jurisdicció o de competència i sobre la litispendència, si s'ha proposat alguna d'aquestes excepcions.

Si es declara competent, ha de resoldre alhora sobre les altres excepcions dilatòries.

L'acte en què resolgui sobre les excepcions dilatòries és apel·lable. Si no s'estima cap d'aquestes, l'apel·lació s'admet a un sol efecte, i s'han de continuar les actuacions fins al tràmit de sentència, en què s'ha de suspendre fins que no es conegui el resultat de l'apel·lació.

Article 539. Notificat l'acte en què es desestimen les excepcions dilatòries en primera o segona instància, segons els casos, s'ha de fer saber al demandat perquè contesti la demanda dins els deu dies següents.»

«Article 541. Si no es presenta la resposta dins el termini concedit per fer-ho, s'ha de donar a les actuacions el curs corresponent.»

«Article 553. El termini ordinari de prova s'ha de dividir en dos períodes, comuns a les parts:

El primer, de fins a vint dies, per proposar en un o diversos escrits tota la prova que els interessi.

El segon, de fins a trenta dies, per practicar tota la prova que hagin proposat les parts i hagi estat admesa.

Dins d'aquests terminis, el jutge ha de concedir el que estimi suficient, ateses les circumstàncies del plet, sense

que pugui baixar de deu dies el del primer període, ni de quinze el del segon; però els ha d'ampliar fins al màxim quan alguna de les parts ho sol·liciti.»

«Article 555. El termini extraordinari de prova s'atorga si se n'ha d'executar alguna fora del territori nacional.

Article 556. El termini extraordinari de prova és de tres mesos si s'ha d'executar a Europa i de quatre mesos en qualsevol altra part del món.

Article 557. Perquè es pugui atorgar el termini extraordinari de prova es requereix:

1r Que se sol·liciti dins els tres dies següents al dia en què s'hagi notificat la resolució en què es rebí el plet a prova.

2n Que els fets que es volen provar fora del territori nacional hagin esdevingut en el país on s'intenta fer la prova.

3r Que quan la prova hagi de ser testifical, a més del que preveu l'article 640, s'indiqui la residència dels testimonis que han de ser examinats.

4t Que s'expressin, en cas que prova sigui documental, els arxius on hi hagi els documents que s'han de testimoniar, i que aquests siguin conduents al plet.

Article 558. També s'atorga el termini extraordinari, encara que els fets hagin tingut lloc en el territori nacional, si els testimonis que han de declarar sobre aquests fets estan fora d'aquest territori.

En aquest cas, s'han de fer constar a la sol·licitud els noms i les residències dels testimonis.

Article 559. La pretensió que es dedueixi perquè es concedeixi el termini extraordinari s'ha de traslladar per tres dies a la part contrària i, sense cap altre tràmit, s'ha de resoldre l'article.»

«Article 574. Per a la prova que s'hagi de practicar fora del lloc en què resideixi el jutge del plet, les parts poden designar una persona que intervingui en representació seva. Aquesta designació s'ha de fer constar en l'exhort o despatx que a aquest efecte es dirigeixi.

En aquest cas, el tribunal o el jutge exhortat ha d'assenyalar el dia i l'hora en què hagi de practicar la diligència de prova, i ha de manar citar la persona o persones designades per intervenir-hi, si es troben a la localitat.»

«Article 601. A qualsevol document redactat en qualsevol idioma que no sigui el castellà, s'hi ha d'adjuntar la traducció i les còpies d'aquell i d'aquesta. La traducció es pot fer privadament, cas en què, si alguna de les parts la impugna dins el tercer dia manifestant que no la considera fidel i exacta, s'ha de remetre el document a la Interpretació de Llengües per a la seva traducció oficial.

Quant als documents redactats en l'idioma propi d'una comunitat autònoma, cal atènyer-se al que disposa la Llei orgànica del poder judicial.»

«Article 603. Només s'ha de requerir els que no litiuin l'exhibició de documents privats de la seva propietat exclusiva quan, demanat per una de les parts, el jutge entengui que el seu coneixement és transcendent amb la finalitat de dictar sentència.

En aquests casos, el jutge ha d'ordenar la compareixença personal d'aquell que els tingui i, després d'escoltar-lo, ha de resoldre el que sigui procedent. Aquesta resolució no és susceptible de cap recurs, però la part a qui interressi pot reproduir-ne la petició en segona instància.

Si estan disposats a exhibir-los voluntàriament tampoc se'ls ha d'obligar que ho presentin a la secretaria i, si ho exigeixen, el secretari ha d'anar a casa seva o a les seves oficines per testimoniar-los.»

Article quinze.

En el títol II, secció 5a del capítol II, es modifica l'article següent, la redacció del qual és:

«Article 652. Les parts i els seus defensors no poden interrompre els testimonis, però al terme de la seva declaració poden fer-los les preguntes o repreguntes no formulades en els seus respectius interrogatoris que considerin necessàries i que el jutge admeti a l'acte com a pertinents.

El jutge també pot demanar, pel seu compte o a petició de les parts, al testimoni totes les explicacions que cregui convenients per a l'aclariment dels fets sobre els quals hagi estat examinat.»

Article setze.

En el capítol III del títol II del llibre segon es modifiquen els articles que se citen, la redacció dels quals és la següent:

«Article 681. Presentada la demanda amb els documents i les còpies que s'hi han d'adjuntar, se l'ha de traslladar amb citació a termini al demandat o demandats perquè compareguin i la contestin dins els vint dies.»

«Article 683. Quan pel fet de desconèixer-se el domicili del demandat hagi de ser notificat i citat a termini per edictes en la forma que preveu l'article 269, se li ha d'assenyalar el termini de deu dies per comparèixer en el judici.

Si hi compareix, se li han de concedir deu dies més per contestar, i se li ha de lliurar, en notificar-li aquesta providència, la còpia de la demanda i els documents, si s'escau.»

Article 684. Quan siguin dos o més els demandats, han de contestar la demanda, junts o separatament, en el termini de vint dies assenyalat a l'article 681, que és comú per a tots.

Si no es coneix el domicili d'algun dels demandats, s'ha de procedir, quant a ell, en la forma que preveu l'article 683.

Article 685. Sigui quina sigui la forma com s'hagi fet la citació a termini, si el demandat no compareix dins el termini assenyalat ha de ser declarat en rebel·lia, s'ha de donar per preclòs el tràmit de resposta a la demanda, el plet ha de seguir el seu curs, i s'ha de notificar a la seu del jutjat l'esmentada providència i les altres que es dictin.

En el cas que tots els demandats hagin estat declarats en rebel·lia, la part actora ha de sol·licitar dins els tres dies següents al dia en què se li notifiqui aquesta providència la recepció del judici a prova si li interessa i no ho ha demanat abans.

Si la part actora sol·licita la recepció a prova, així s'ha d'acordar, amb la prevenció de l'article 693. Altrament, el jutge ha de dictar sentència dins els cinc dies següents.

Article 686. Si el demandat creu que no és procedent el judici de menor quantia, ho ha d'al·legar en la resposta a la demanda i, si no hi ha acord, cal atènyer-se al que disposa l'article 693.

Article 687. El demandat ha de proposar en la resposta totes les excepcions que tingui a favor seu, tant dilatòries com peremptòries, i, si es mantenen, el jutge ha de resoldre sobre totes en la sentència, i s'ha d'abstenir de fer-ho, quant al fons del plet, si considera procedent alguna de les dilatòries que ho impedeixi.

Article 688. Si el demandat formula reconvecció, s'ha de traslladar a l'actor perquè contesti sobre el que sigui objecte d'aquesta, dins el termini de deu dies.

Article 689. Si la reconvecció, per la naturalesa o l'import del que es reclama, versa sobre una matèria que s'ha de resoldre en judici de major quantia, el jutge ha de declarar de ple, i sense recurs ulterior, que no pertoca la seva admissió, sense perjudici del dret a acudir al judici corresponent.

Article 690. Els litigants han de manifestar en els seus escrits respectius si estan conformes o no amb els fets exposats a la demanda o a la reconvecció.

El silenci o les respostes evasives, si no s'aclareixen suficientment en la compareixença que regulen els articles següents, es poden estimar en la sentència com a admissió dels fets a què es refereixin.

Article 691. Si algun demandat està personat en el procediment, una vegada contestada la demanda i, si s'escau, la reconvecció, o transcorregut el termini per fer-ho, el jutge, dins el tercer dia, ha de convocar a una compareixença que ha de tenir lloc abans que transcorrin sis dies.

A la compareixença han de ser citats els mateixos litigants, que hi han d'estar presents per si mateixos o representats pel seu procurador perquè la compareixença es consideri celebrada. La incompareixença dels advocats no determina la suspensió de l'acte.

Si no concorren a la compareixença cap de les parts, se n'ha d'estendre acta en què es faci constar, i el jutge, sense cap altre tràmit, ha de dictar interlocutòria de sobreseïment del procés i ordenar l'arxivament de les actuacions.

Si no hi concorren totes les parts, s'ha d'escoltar la que hi assisteix i continuar la tramitació del judici.

Article 692. Comparegudes totes les parts, el jutge ha de declarar obert l'acte i, en primer terme, exhortar les parts perquè arribin a un acord.

En cas afirmatiu, l'acord s'ha de fer constar en l'acta, que han de signar el jutge, els interventors i el secretari.

El que acordin les parts a l'acte de la compareixença, que s'ha d'ajustar a les normes generals per a la validesa dels contractes, així com les reguladores de la renúncia i la transacció, si n'hi ha, s'ha de portar a terme pels tràmits per a l'execució de les sentències.

Article 693. Si no s'aconsegueix l'acord a què es refereix l'article anterior, la compareixença ha de prosseguir amb l'objecte establert a les regles següents:

1a Escoltar les parts sobre la classe de judici si ha estat suscitada, en la resposta a la demanda, la inadequació del judici de menor quantia. Si no és possible l'acord sobre aquest aspecte i la diferència consisteix que, pel fet de no haver-hi les dades expressades en les regles de l'article 489, cada part estima de manera diferent el valor de la demanda, s'ha d'escollir en l'acte el perit o perits a què es refereix l'article 493, i s'ha de suspendre la compareixença fins que se substanciï la qüestió dins els dos dies següents al de la declaració dels perits; si la diferència és una altra, el jutge ha de resoldre en l'acte.

Contra la interlocutòria en què es declari la improcedència del judici de menor quantia, es pot presentar el recurs d'apel·lació a ambdós efectes.

Contra la interlocutòria en què es declari la pertinença del judici de menor quantia, que ha d'ordenar a més la represa de la compareixença que preveu l'article 691, només es pot presentar el recurs de nul·litat.

Aquest recurs s'ha d'interposar alhora que el d'apel·lació de la sentència que decideixi el plet, per bé que s'ha de fer l'oportuna protesta en reprendre's la compareixença.

2a Escoltar el demandant i el demandat i invitar-los perquè, sense alterar el que hagin sostingut en els seus escrits amb caràcter substancial, concretin els fets, fixin els fets en què no hi hagi disconformitat, i puntualitzin, esclareixin i rectificuin tot el que sigui necessari per delimitar els termes del debat.

3a Solucionar o corregir, si és possible, els defectes que puguin tenir els escrits expositius corresponents, o solucionar la falta d'algun pressupòsit o requisit del procés que hagin adduït les parts o el jutge aprecii d'ofici; i quan l'esmena no es pugui portar a terme en el mateix acte, concedir un termini no superior a deu dies, i suspendre mentrestant la compareixença.

4a Si el defecte o la falta és insolucionable o no s'ha corregit dins el termini concedit, s'ha de donar per acabat l'acte i el mateix dia o l'endemà s'ha de dictar interlocutòria.

ria de sobreseïment del procés i ordenar-ne l'arxivament amb imposició de costes. Si el defecte o la falta afecta la personació del demandat o la seva resposta, se n'ha de declarar la rebel·lia o s'ha de considerar no formulada aquella.

Si interessa al dret de les parts la recepció a prova del plet, ho han de sol·licitar a l'acte de la compareixença.

De la compareixença, se n'ha d'estendre una acta en la qual s'ha de fer constar succintament el contingut de les actuacions, i l'han de signar el jutge, les parts i el secretari.

Quan de la compareixença resulti que les parts estan conformes en els fets i que la discrepància queda reduïda estrictament a una qüestió de dret, o si cap d'aquestes ha sol·licitat la recepció a prova, el jutge ha de dictar sentència dins els cinc dies a partir del següent al de la fi de la compareixença.

Si les parts no estan conformes en els fets, i, almenys una d'aquestes ha instat la recepció a prova, així s'ha d'acordar, i se'ls ha de prevenir perquè en el termini de vuit dies proposi cada una tota la que els interessi.

Transcorregut aquest termini, no es pot proposar cap prova ni afegir-hi la proposta, llevat del que preveu l'article 612 per a la prova pericial.

Article 694. S'exceptua del que disposa l'últim paràgraf de l'article anterior la presentació dels documents a què es refereix l'article 506. Aquesta presentació s'ha de fer en la primera instància, fins a la citació per a la sentència, i en la segona instància, fins que s'assenyali el dia per a la vista o la decisió.

Article 695. Transcorreguts els vuit dies sense que cap de les parts hagi proposat cap prova, el jutge ha de dictar sentència dins els cinc dies següents.

Article 696. Si s'ha proposat prova, el termini per practicar-la no pot excedir els vint dies.

Article 697. No obstant el que disposa l'article anterior, si alguna de les proves proposades no es pot practicar raonablement dins el termini indicat, el jutge pot ampliar-lo pels dies indispensables, sense que l'ampliació pugui excedir els deu dies. En aquest cas, les altres diligències de prova han de tenir lloc precisament dins el termini fixat a l'article anterior.»

Article 701. L'endemà del dia en què finalitzi el període de prova o després que s'hagi practicat tota la proposta, el jutge ha de manar d'ofici que s'adjuntin a les actuacions les practicades i que es convoqui les parts per posar-les de manifest les proves a secretaria; i dins d'un termini que no excedeixi els deu dies, les parts poden presentar al jutjat un escrit amb el resum de les proves, redactat de conformitat amb el que disposa l'article 670 d'aquesta Llei.

Si totes les parts ho sol·liciten dins els tres primers dies del termini assenyalat al paràgraf anterior, l'escrit a què aquest es refereix s'ha de substituir per una vista pública que s'ha de celebrar dins els set dies següents.

Transcorregut aquest termini, tant si s'han presentat els escrits com si no, el jutge ha de dictar sentència dins els deu dies següents.

Article 702. La sentència ha de resoldre totes les qüestions proposades. Si s'escau, s'han de decidir en primer lloc les que puguin obstar al pronunciament sobre el fons si no han estat resoltes.

Les sentències que es dictin en els judicis de menor quantia són apel·lables a ambdós efectes.

Article 703. Si durant la substanciació d'aquests judicis s'interposa algun recurs d'apel·lació, el jutge l'ha de considerar anunciat per al seu temps, sense que s'interrompi per això el curs del judici.

En aquest cas s'ha de reproduir la interposició en apel·lar de la sentència definitiva, i, amb la d'aquesta, ha de ser admès a ambdós efectes.

En el mateix escrit en què s'interposi el recurs d'apel·lació s'ha d'invocar, si pertoca, la nul·litat de què tracta

l'article 693, que s'ha de tramitar conjuntament amb l'apel·lació.

Article 704. Admès el recurs d'apel·lació, s'han de remetre les actuacions a l'audiència territorial i citar les parts pel termini de deu dies, a fi que, si els convé, compareguin a usar del seu dret.

Article 705. Rebudes les actuacions a l'audiència, i personat l'apel·lant dins el termini de la citació, l'apel·lat pot adherir-se, dins els sis dies següents, a l'apel·lació sobre els punts en què consideri perjudicial la sentència, sense raonar aquesta pretensió i adjuntant-hi una còpia de l'escrit per lliurar-la a l'apel·lant.»

«Article 708. Transcorreguts els sis dies a què es refereix l'article 705 i, si s'escau, adjuntades les proves a les actuacions, aquestes s'han de passar al ponent per a la seva instrucció pel termini de sis dies.

Article 709. Així que el ponent s'hagi instruí de les actuacions, s'han de citar les parts per a sentència i s'ha d'assenyalar dia per a la vista, que s'ha de celebrar en un temps no superior a noranta dies.

Entre la citació i la vista hi ha d'haver deu dies, almenys, durant els quals s'han de passar les actuacions a les parts per a instrucció pel termini de quatre dies per a cadascuna.

Els magistrats s'han d'instruir directament de les actuacions.

No obstant el que disposen els paràgrafs anteriors d'aquest article, l'informe oral pot ser reemplaçat pels corresponents escrits d'al·legacions, de conformitat amb el que estableixen els articles 876 i següents, sense altres modificacions que reduir a deu dies els terminis per als escrits d'al·legacions i per dictar sentència.

Article 710. Dins els cinc dies següents al de la vista s'ha de dictar sentència en què es confirmi o es revoqui l'apel·lada o es resolgui, si s'escau, el que sigui procedent sobre la nul·litat i altres qüestions sotmeses a la resolució de la sala.

La sentència en què es confirmi o s'agreugi la de primera instància ha de contenir condemna a costes a l'apel·lant, llevat que la sala estimi de manera motivada que hi concorren circumstàncies excepcionals que justifiquen un altre pronunciament.»

Article disset.

En el capítol IV del títol II del llibre segon es modifiquen els articles que s'esmenten, la redacció dels quals és la següent:

«Article 715. Els jutges de districte són competents per conèixer en judici verbal de qualsevol demanda l'interès de la qual no excedeixi les cinquanta mil pessetes. Els jutges de pau coneixen, pels mateixos tràmits, de les demandes la quantia de les quals no excedeixi les cinc mil pessetes.

En aquests judicis no s'admeten reconvençions ni terceries per quanties que excedeixin les assenyalades al paràgraf precedent.»

«Article 717. Quan el jutge de districte o de pau consideri que és incompetent per conèixer de la demanda per raó de la matèria o de la quantia litigiosa, ha de dictar interlocutòria a continuació de la demanda i a la mateixa papereta, i ho ha de declarar així, i prevenir el demandant perquè faci ús del seu dret davant qui correspongui i com correspongui.

Aquesta interlocutòria és apel·lable a ambdós efectes davant el jutge de primera instància del partit.»

«Article 719. La substanciació d'aquests judicis en primera instància s'ha de portar a terme per compareixença de les parts davant els jutges de districte o de pau d'acord amb els articles següents.»

«Article 721. Presentada la papereta amb les còpies, el jutge de districte o de pau, dins el segon dia, ha de dictar providència a continuació de la demanda, convocar les parts a una compareixença, i assenyalar dia i hora a aquest efecte, de conformitat amb el que preveu l'article 726.

Aquesta providència s'ha de notificar al demandant.»

«Article 724. Quan el demandat resideixi en un lloc diferent al lloc on el jutge de districte o de pau el citin a termini, s'ha d'adreçar d'ofici al del punt en què es trobi, amb la còpia de la papereta i cèdula de citació perquè aquesta tingui efecte. A continuació de l'ofici, que s'ha de retornar sense més dilació al jutge requeridor, s'ha d'estendre la diligència del lliurament de la còpia i la citació.»

«Article 727. L'assenyalament fet per a la compareixença no es pot alterar, si no és per una causa justa al·legada i provada davant del jutge de districte o de pau, o per conformitat de les dues parts.

Article 728. Si el demandant no compareix el dia i l'hora assenyalats, se'l té per desistit de la celebració del judici, i se l'ha de condemnar a totes les costes i que indemnitzi el demandat que hagi comparegut pels perjudicis que li hagi ocasionat.

En l'acta que s'ha d'estendre, el jutge, després d'escoltar el demandat, ha de fixar prudencialment i sense recurs ulterior l'import dels perjudicis, que no poden excedir les 2.500 pessetes si hi van entendre els jutges de pau i de 10.000 pessetes si hi van entendre els de districte, llevat que aquell renunciï als perjudicis. Si no hi renuncia, s'han d'exigir amb les costes per la via de constrenyiment.»

«Article 731. Celebrada la compareixença, el jutge, a continuació de l'acta, ha de dictar sentència definitiva el mateix dia, o, si no és possible, dins els tres següents.»

«Article 733. Admesa l'apel·lació, s'han de remetre les actuacions al jutjat de primera instància i citar les parts pel termini de deu dies perquè compareguin, si els convé, a usar del seu dret.

Denegada l'admissió de l'apel·lació, si dins les vint-i-quatre hores següents a la notificació l'apel·lant manifesta per escrit el propòsit de recórrer en queixa davant el jutjat superior, se li ha d'expedir un certificat de l'acte denegatori, amb citació a termini de deu dies, la qual cosa s'ha de fer saber al jutjat superior, i dins aquest termini l'apel·lant, amb la presentació de testimoni, pot al·legar per escrit davant aquest les raons per les quals l'apel·lació ha de ser admesa, i el jutjat de primera instància, amb l'informe previ de l'inferior, ha de resoldre sobre això dins el segon dia.

Desestimada o deserta la queixa, s'ha de posar en coneixement del jutge de districte o de pau corresponent per a l'execució de la sentència.

Article 734. Si l'apel·lant no hi compareix dins aquest termini, el recurs s'ha de declarar desert, amb costes, i s'ha de manar d'ofici que retornin les actuacions al jutjat de districte o de pau per a l'execució de la sentència.»

«Article 737. Dictada la sentència, les actuacions s'han de retornar al jutjat de districte o de pau, dins el segon dia, amb testimoni d'aquesta per a la seva execució.

Quan hagi hagut condemna a costes, el secretari ha de posar una nota circumstanciada d'aquesta al peu del testimoni, per a la seva exacció si no li han estat satisfetes.

Article 738. Rebut el testimoni amb les actuacions al jutjat de districte o de pau, s'ha de procedir pels tràmits previstos per a l'execució de les sentències, però reduint els termes de manera que en cap cas excedeixin la meitat del temps dels allà establerts.

Article 739. Si en l'execució de la sentència s'entaula terceria de domini o de millor dret sobre els béns embarcats, l'ha de decidir el mateix jutge pels tràmits anteriors establerts per al judici verbal quan el valor del que es reclama no excedeixi la quantia límit de la seva competència en aquest judici.

Si excedeix les cinc mil o cinquanta mil pessetes, segons els casos, n'ha de conèixer el jutge que sigui com-

petent per la quantia, pels tràmits del judici que correspongui a aquesta.

Si n'és competent un jutge diferent del que conegui de l'execució, entaulada la terceria s'ha d'ordenar a l'inferior que suspengui el procediment fins que es dicti sentència en el judici de terceria, si aquesta és de domini, i si és de millor dret, que consignï a la caixa de dipòsits l'import dels béns, si s'alienen.

Article 740. Quan en aquests judicis se sol·liciti el benefici de justícia gratuïta, n'ha de conèixer el mateix jutjat de districte o de pau, escoltant l'advocat de l'Estat o el fiscal, per la seva delegació.»

Article divuit.

En el títol III del llibre segon es modifiquen els articles que s'esmenten, la redacció dels quals és la següent:

A l'article 754 se substitueix número 2n pel número 1r.

«Article 742. Aquestes qüestions, perquè puguin ser qualificades d'incidents, han de tenir relació immediata amb l'assumpte principal que sigui objecte del plet en què es promoguin.

Es inadmissible l'incident de nul·litat de resolucions judicials. Els vicis que pugui produir aquest efecte s'han de fer valer a través dels recursos corresponents.»

«Article 745. A més dels determinats expressament a la llei, s'han de considerar, en el cas de l'article anterior, els incidents que es refereixin:

1r A la personalitat de qualsevol del litigants o del seu procurador, per fets esdevinguts una vegada contestada la demanda.

2n A qualsevol altre incident que esdevingui durant el judici i sense la resolució del qual sigui absolutament impossible, de fet o de dret, la continuació de la demanda principal.»

«Article 758. Celebrada la vista o transcorreguts els dos dies següents al de la citació sense haver-la sol·licitat, el jutge ha de dictar sentència dins el cinquè dia. Aquesta sentència és apel·lable a un sol efecte.»

Article dinou.

En el títol VI del llibre segon de la Llei d'enjudiciament civil:

a) Es modifiquen els articles que se citen, la redacció dels quals és la que seguidament s'expressa.

b) Es deroguen els paràgrafs segon i tercer de l'article 855 i els articles 881 a 886, tots dos inclusivament.

«Article 844. Quan l'apel·lant gaudeixi del benefici de justícia gratuïta, se l'ha de considerar personat dins el termini davant el tribunal superior, si dins el termini de la citació a termini compareix davant d'aquest per ell mateix o per mitjà d'una altra persona i sol·licita que se li nomeni d'ofici advocat i procurador que s'encarreguin de la seva defensa.

La mateixa pretensió pot deduir en fer-li la citació a termini, cas en què ho ha de consignar el secretari en la diligència.

En aquests casos, el tribunal ha d'acordar el nomenament si és justificada l'habilitació, i s'han d'entendre amb el procurador nomenat d'ofici totes les actuacions en representació de l'apel·lant.»

«Article 872. Instruït el ponent, s'ha de dictar providència en què es mani portar les actuacions a la vista amb citació de les parts per a sentència.

La vista s'ha de celebrar dins un termini no superior a noranta dies, durant el qual s'han d'instruir de les actuacions els altres magistrats.

Article 873. Fet l'assenyalament i celebrada la vista de conformitat amb el que preveuen els articles 321 i

següents, la sala ha de dictar sentència dins els quinze dies a comptar de l'endemà de la terminació de la vista.

La sentència de confirmació o la que agreugi l'apel·lada ha d'imposar les costes a l'apel·lant, llevat que la sala, raonant-ho degudament, apreciï que es donen circumstàncies excepcionals que justifiquen un altre pronunciament.»

«Article 876. La vista i l'informe oral es poden substituir pels corresponents escrits d'al·legacions només quan totes les parts personades ho demanin i la sala ho consideri indispensable per a la recta administració de la justícia tenint en compte la naturalesa de l'assumpte i les circumstàncies concurrents.

Aquesta petició s'ha de deduir dins els tres dies següents a la citació de les parts per a sentència.

Article 877. A l'apel·lant se li ha d'atorgar el termini de quinze dies per formular l'escrit d'al·legacions, al qual n'ha d'adjuntar tantes còpies com magistrats hagin de formar la sala i una més per a cada part apel·lada. A aquestes, amb lliurament de la còpia, se'ls ha d'atorgar el mateix termini per formular el seu escrit d'al·legacions, del qual han d'adjuntar-hi el mateix nombre de còpies.

Article 878. Presentats els escrits, se n'han de distribuir les còpies als magistrats i la sala ha d'assenyalar dia per a la votació i decisió.

Article 879. La sentència s'ha de dictar dins el termini de quinze dies des de l'assenyalament per a la votació i decisió.

Article 880. Si hi ha discòrdia, cal atènyer-se al que disposa la secció quarta del títol VII del llibre I d'aquesta Llei, llevat que no s'hagi celebrat la vista, cas en què, després que es faci constar la discòrdia en la forma prevista, en comptes del que estableixen el paràgraf segon de l'article 351 i el 352, s'han de lliurar als magistrats que l'han de dirimir els corresponents escrits d'al·legacions de les parts.

Des de la data en què es faci el lliurament, comença a córrer el termini per pronunciar sentència.»

«Article 888. Rebudes les actuacions a l'audiència, se n'ha de justificar la recepció i després que es personi l'apel·lant dins el termini i en la forma escaient, s'han de lliurar pel seu ordre a cadascuna de les parts per a instrucció dels seus advocats pel termini de deu dies.»

«Article 895. Transcorregut el termini assenyalat a l'article anterior, s'ha d'acordar portar les actuacions a la vista amb citació.

La vista s'ha de celebrar dins els seixanta dies següents al de devolució de les actuacions per l'apel·lat.

Article 896. Celebrada la vista, la sala ha de dictar la seva decisió, utilitzant la fórmula d'interlocutòria o de sentència, segons el que estigui previst per a la mateixa resolució en primera instància.

L'ha de dictar dins els cinc dies, en els assumptes declarats preferents per a la vista per l'article 321, i en els altres casos, dins els vuit dies.

La decisió de confirmació de la resolució apel·lada ha d'imposar les costes a l'apel·lant, llevat que la sala, raonant-ho degudament, apreciï que es donen circumstàncies excepcionals que justifiquen un altre pronunciament.»

Article vint.

En el títol VIII del llibre segon de la Llei es deroga l'article 921 bis i es modifica el 921, la redacció del qual és la següent:

«Article 921. Si la sentència condemna al pagament d'una quantitat determinada i líquida, s'ha de procedir sempre, i sense necessitat de requeriment personal previ al condemnat a l'embargament dels seus béns en la forma i per l'ordre previst per al judici executiu.

Per a aquest efecte, tenen la consideració de quantitat líquida els interessos d'una quantitat determinada, quan

s'hagi fixat en la sentència el tant per cent o tipus i el temps pel qual s'han d'abonar.

Si la sentència condemna al pagament d'un deute en moneda estrangera, cal atènyer-se al que s'estableix a aquests efectes per al judici executiu.

Quan la resolució condemni al pagament d'una quantitat líquida, aquesta merita a favor del creditor, des que aquella sigui dictada en primera instància fins que sigui totalment executada, un interès anual igual al de l'interès legal del diner incrementat de dos punts, o el que correspongui per pacte de les parts, o disposició especial, llevat que interposat recurs la resolució sigui totalment revocada. En els casos de revocació parcial, el tribunal ha de resoldre de conformitat amb el seu prudent arbitri, i ho ha de raonar a aquest efecte.

El que estableix el paràgraf anterior és aplicable a tot tipus de resolucions judicials de qualsevol ordre jurisdiccional que continguin condemna al pagament d'una quantitat líquida, llevat de les especialitats previstes per a la Hisenda pública per la Llei general pressupostària.»

Article vint-i-u.

En el títol XIV del llibre segon de la Llei es modifiquen els articles que s'esmenten, la redacció dels quals és la següent:

«Article 1.397. Correspon als jutges de primera instància decretar els embargaments preventius quan es demanin per assegurar el pagament d'un deute que excedeixi les cinc-centes mil pessetes.

Si el deute no excedeix aquesta quantitat, els poden decretar els jutges de districte, quan es demani en el moment de proposar la demanda en què es reclami el pagament d'aquella.

Article 1.398. No obstant el que disposa l'article anterior, en els casos d'urgència, encara que el deute excedeixi les cinc-centes mil pessetes, també pot decretar l'embargament preventiu el jutge de districte, en la jurisdicció del qual es trobin els béns que s'han d'embargar, segons preveu la regla 12 de l'article 63; però una vegada fet l'embargament, ha de remetre immediatament les actuacions al jutge de primera instància, el qual es pot pronunciar, a instància de part, sobre l'esmena de qualsevol falta que s'hagi comès.»

«Article 1.401. Si el títol presentat és executiu, es pot decretar, sens dubte, l'embargament preventiu.

Quan el títol de què resulti el deute sigui algun dels compresos en els números 1r, 4t, 5è i 6è de l'article 1.429 i no excedeixi les cinquanta mil pessetes, s'ha de decretar l'embargament preventiu sense necessitat que es compleixin els requisits del número 2n de l'article 1.400.

Si el títol presentat no és executiu sense el reconeixement de la signatura del deutor, també es pot decretar a compte i risc de qui ho demani.

En cas que al deutor no li hagi estat possible signar i ho hagi fet un altre a petició seva, també es pot decretar l'embargament preventiu a compte i risc del creditor, sempre que, citat aquell dues vegades, amb un interval de vint-i-quatre hores, perquè declari sota jurament o promesa sobre la certesa del document on consti el deute, no comparegui a la crida judicial.

Reconegut el document, encara que es negui el deute, es pot decretar l'embargament en la forma abans esmentada.»

«Article 1.411. Qui hagi sol·licitat i obtingut l'embargament preventiu per una quantitat superior a les cinc-centes mil pessetes, ha de demanar-ne la ratificació en el judici declaratiu o executiu que sigui procedent, i entaular la demanda corresponent, dins els vint dies que s'hagi portat a terme.

Transcorregut aquest termini sense entaular la demanda ni demanar la ratificació de l'embargament,

aquest queda nul de ple dret i s'ha de deixar sense efecte a instància del demandat, sense donar audiència al demandant.

Contra aquesta interlocutòria és procedent el recurs de reposició i, si no s'estima, el d'apel·lació a ambdós efectes.»

«Article 1.428. Quan es presenti en judici un principi de prova per escrit del qual aparegui amb claredat una obligació de fer o no fer, o de lliurar coses determinades o específiques, el jutge pot adoptar, a instància del demandant i sota la responsabilitat d'aquest, les mesures que, segons les circumstàncies, siguin necessàries per assegurar l'efectivitat de la sentència que es dicti en el judici.

El sol·licitant d'aquestes mesures ha de prestar una fiança prèvia i suficient, llevat de la personal, per respondre de la indemnització pels danys i perjudicis que pugui causar.

Aquestes mesures es poden sol·licitar, a més de fer-ho en la demanda, abans o després d'entaular-se la mateixa demanda. Si se sol·liciten abans, s'ha d'interposar la demanda dins els vuit dies següents a la seva concessió.

És jutge competent el que ho sigui per conèixer de la demanda principal, i per a la seva tramitació s'ha de formar una peça separada.

El demandat es pot oposar a les mesures sol·licitades o demanar que s'alcin les acordades, o bé per estimar que no són procedents o perquè es comprometi a indemnitzar els danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'actor i ofereixi una fiança o aval bancari suficients per respondre'n.

Formulades aquestes pretensions, el jutge ha de citar les parts a una compareixença, en la qual ha d'escoltar les que hi concorren, admetre les proves que siguin pertinents i, dins els tres dies següents, ha de resoldre el que sigui procedent per mitjà d'una interlocutòria, que és apel·lable a un sol efecte. El mateix procediment s'ha de seguir per resoldre els incidents que es puguin suscitar respecte a les mesures acordades.

La fiança a què es refereixen els apartats anteriors pot ser de qualsevol de les classes admeses en dret, excepte la personal.»

Article vint-i-dos.

En el títol XV del llibre segon de la Llei es modifiquen els articles que se citen, la redacció dels quals és la següent:

«Article 1.435. Només es pot despatxar execució per quantitat líquida que excedeixi les cinquanta mil pessetes:

1r En diners efectius.

2n En moneda estrangera convertible admesa a cotització oficial, sempre que l'obligació de pagament en la mateixa moneda estigui autoritzada o estigui permesa legalment.

3r En cosa o espècie computable en diners.

El límit de quantitat abans assenyalat es pot obtenir mitjançant l'addició de diversos títols.

En tot cas, és necessari que hagi vençut el termini per al compliment de l'obligació.

Si en els contractes mercantils atorgats per entitats de crèdit, estalvi i finançament, en escriptura pública o en pòlissa intervinguda de conformitat amb el que disposa el número 6 de l'article 1.429 d'aquesta Llei, s'ha convingut que la quantitat exigible en cas d'execució és l'específica en una certificació expedida per l'entitat creditora, aquella s'ha de tenir per líquida sempre que consti en un document fefaent que acrediti que s'ha practicat la liquidació en la forma pactada per les parts en el títol executiu i que el saldo coincideixi amb el que consta en el compte obert al deutor. En el cas de comptes corrents garantits

amb hipoteca, oberts per bancs o caixes d'estalvis, cal atènyer-se al que disposa la Llei hipotecària.

En cas que l'acció es dirigeixi contra un fiador, és necessari acreditar que se li ha notificat prèviament el saldo deutor.

Article 1.436. En els deutes en moneda estrangera, la seva equivalència en pessetes es calcula de conformitat amb el canvi oficial, segons el preu venedor, del dia de venciment de l'obligació o, si no, del dia anterior més proper, als efectes establerts en el paràgraf quart de l'article 1.440.

Aquesta equivalència s'acredita mitjançant la referència al canvi oficial publicat en el "Butlletí Oficial de l'Estat", i s'ha d'acreditar que es compleix el que exigeix el número 2n del paràgraf primer de l'article anterior mitjançant el certificat de l'organisme competent a aquest efecte.

Quan el deute consisteixi en alguna de les coses o espècies que es compten, pesen o mesuren, s'ha de fer el càlcul en metàl·lic pel preu pactat en l'obligació i, si no, pel preu mitjà del mercat, cosa que s'ha d'acreditar amb un certificat dels síndics del col·legi professional competent, si n'hi ha a la població, i, si no, amb un certificat de l'autoritat municipal corresponent, i queda estalvi el seu dret al deutor per demanar reducció, si acredita que hi va haver excés oposant-se a l'execució.

L'actor ha de presentar el certificat que preveuen els apartats anteriors i adjuntar-lo a la demanda.»

«Article 1.439. La demanda executiva s'ha de formular en els termes previstos per a l'ordinària a l'article 524 i s'ha d'interposar davant el jutjat de primera instància al qual les parts s'hagin sotmès expressament; si no, s'ha d'interposar davant el jutjat de primera instància del lloc de compliment de l'obligació, segons el títol, o davant el del domicili del demandat o d'algun d'ells, o davant el del lloc en què es trobin els béns immobles, especialment hipotecats, si n'hi ha.

S'hi han d'adjuntar còpies d'aquesta i dels documents per lliurar-los al deutor en citar-lo a execució.

Article 1.440. El jutge, examinant els documents presentats amb la demanda, ha d'apreciar la seva pròpia competència objectiva i territorial.

Si considera que no és competent, ha de dictar interlocutòria en què ho declari així i abstenir-se de conèixer.

Si es considera competent, ha de despatxar l'execució, llevat que el títol estigui comprès en el que disposen els paràgrafs primer i segon de l'article 1.467, cas en què ha de denegar l'execució sense prestar mai audiència al demandat.

En el supòsit del número segon del paràgraf primer de l'article 1.435, l'execució s'ha de despatxar per la suma de moneda estrangera reclamada, sense perjudici de fixar l'equivalència en pessetes, a fi que serveixi de base a efectes de l'embargament de béns i altres actuacions ulteriors.

Article 1.441. Contra la interlocutòria que declari la incompetència o denegui l'execució, es pot interposar recurs de reposició i contra la que resolgui aquest, recurs d'apel·lació, a ambdós efectes, però en tots dos casos, sense còpies dels escrits ni audiència del demandat, que no ha de ser citat a termini en l'apel·lació.

Aquesta apel·lació ha de ser admesa a ambdós efectes i s'han de remetre les actuacions al tribunal superior, amb citació únicament de la part executant.

Article 1.442. Despatxada l'execució, s'ha de lliurar el manament a un agent del jutjat, el qual ha de requerir de pagament el deutor per davant el secretari. Si el deutor no fa el pagament en l'acte, s'ha de procedir a embargar-li béns suficients per cobrir la quantitat per la qual s'ha despatxat l'execució i les costes, que s'han de dipositar de conformitat amb el dret.

De qualsevol diligència d'embargament, se n'ha de donar còpia a la persona amb qui s'entengui aquesta, i s'ha de fer constar en aquesta.»

«Article 1.445. Encara que pagui el deutor en l'acte del requeriment, són a càrrec seu totes les costes causades.

Efectuat en l'acte el pagament de la quantitat per la qual s'ha despatxat l'execució, s'ha de fer constar a les actuacions per mitjà d'una diligència, i el secretari n'ha de donar el rebut.

El jutge ha de manar que es lliuri a l'actor la suma satisfeta i s'ha de donar per acabat el judici.

Quan es tracti d'un deute en moneda estrangera, el pagament de la quantitat per la qual s'ha despatxat l'execució s'ha de fer en la moneda objecte de l'obligació, o en pessetes, sempre que, en aquest últim cas, s'acrediti la seva convertibilitat a la moneda estrangera pactada; si no s'acredita i es pretén abonar en moneda espanyola de curs legal el principal i els interessos, si s'escau, només s'ha d'admetre el pagament si el creditor ho accepta expressament, cas en què el jutge ha de manar que li sigui lliurada la suma satisfeta, i donar igualment per acabat el judici; si no ho accepta el creditor, es pot procedir a l'embargament de la suma oferta en moneda espanyola.

Les costes s'han de satisfer sempre en moneda espanyola de curs legal.

Article 1.446. Quan el deutor consignï la quantitat reclamada en la moneda pactada, o en pessetes, la convertibilitat de la qual a l'esmentada moneda quedi acreditada, amb la finalitat d'evitar les despeses i molèsties de l'embargament, reservant-se el dret d'oposar-se a l'execució, s'ha de suspendre l'embargament i la quantitat s'ha de dipositar a l'establiment designat per a això.

Si la quantitat consignada no és suficient per cobrir el deute principal i les costes, s'ha de practicar l'embargament per la que falti.

Article 1.447. Si hi ha béns donats en penyora o hipotecats especialment, s'ha de procedir contra aquests en primer lloc.

Si no n'hi ha, o si són notòriament insuficients, s'ha de seguir en els embargaments l'ordre següent:

- 1r Diners, si se'n troben.
- 2n Efectes públics i títols valors que cotitzin en borsa.
- 3r Joies d'or, plata o pedreria.
- 4t Crèdits realitzables en l'acte.
- 5è Fruits i rendes de qualsevol espècie.
- 6è Béns mobles o semovents.
- 7è Béns immobles.
- 8è Sous o pensions.
- 9è Crèdits i drets no realitzables en l'acte.
- 10 Establiments mercantils i industrials.

Quan l'embargament tingui per finalitat fer efectives prestacions alimentàries a favor dels fills o del cònjuge del deutor, el jutge, motivadament, pot autoritzar l'embargament de sous i pensions amb preferència als altres béns i drets, excepte als diners, que el precedeixen en el paràgraf anterior.»

«Article 1.449. Tampoc s'ha d'embargar mai el llit quotidià del deutor, del seu cònjuge i fills, les robes que siguin d'ús necessari d'aquests, el mobiliari, llibres i instruments indispensables per a l'exercici de la professió, art i ofici a què aquell es pugui dedicar legalment.

És inembargable el salari, jornal, sou, pensió, retribució o el seu equivalent, que no excedeixi la quantia assenyalada per al salari mínim interprofessional.

També són inembargables aquelles altres quantitats així declarades per disposicions especials amb rang de llei.»

«Article 1.451. Les retencions de salaris, sous, pensions, jornals o retribucions que siguin superiors al salari mínim legal es regeixen per la següent escala, sigui quina sigui la classe de deute de què es tracti:

— Per a la primera quantia addicional fins a la que suposi l'import d'un segon salari mínim interprofessional, el 30 per 100.

— Per a la quantia addicional que suposi l'import de fins a un tercer salari mínim interprofessional, el 40 per 100.

— Per a la quantia addicional que suposi l'import de fins a un quart salari mínim interprofessional, el 50 per 100.

— Per a la quantia addicional que suposi l'import de fins a un cinquè salari mínim interprofessional, el 70 per 100.

— Per a la quantia addicional que suposi l'import de fins a un sisè salari mínim interprofessional, el 80 per 100.

— Per a qualsevol quantitat que excedeixi l'esmentada quantia, el 90 per 100.

Si els salaris, jornals, sous, pensions o retribucions estan gravats amb descomptes permanents o transitoris, impostos, taxes, arbitris o altres càrregues públiques, la quantitat líquida que, deduïts aquests, percebi el deutor és la que serveix de tipus per regular l'embargament, segons el que estableix el paràgraf anterior.

La inembargabilitat disposada en el paràgraf segon de l'article 1.449 i en els paràgrafs anteriors d'aquest article no regeix quan l'embargament o la retenció tingui per objecte el pagament d'aliments deguts al cònjuge o als fills en virtut de resolució dels tribunals en processos de nul·litat o separació matrimonials, o de divorci, o d'aliments provisionals o definitius, cas en què el jutge ha de fixar la quantitat que s'ha de retenir:»

«Article 1.455. El creditor també pot demanar la millora de l'embargament en el curs del judici, i el jutge l'ha de decretar si considera que es pot dubtar de la suficiència dels béns embargats per cobrir el principal i les costes.

També l'ha de decretar quan es fonamenti la petició en haver entaulat demanda de terceria o es limiti a béns especialment hipotecats a la seguretat del crèdit que es reclami.

Si l'executat no designa béns o drets suficients sobre els quals fer la trava, el jutge es pot adreçar, a petició de l'executant, a tot tipus de registres públics, organismes públics i entitats financeres, a fi que li facilitin la relació de béns o drets del deutor de què tinguin constància.»

«Article 1.462. Transcorregut el termini assenyalat per als seus casos respectius en els dos articles que precedeixen sense que el deutor s'hagi personat en les actuacions per mitjà d'un procurador, se l'ha de declarar en rebel·lia i el judici ha de seguir el seu curs sense tornar a citar-lo ni fer-li altres notificacions que les que determini la llei.

Alhora, el jutge ha de manar portar les actuacions a la vista per a sentència, amb citació només de l'executant.»

«Article 1.475. En cas d'apel·lació, el tribunal superior ha d'imposar les costes a l'apel·lant si la sentència és confirmatòria o agreuja la de primera instància.

Pot imposar les costes, com a correcció disciplinària, al jutge que amb infracció de la llei i per un error inexcusable, segons el parer del tribunal, hagi despatxat indegudament l'execució o l'hagi negat tot i ser procedent.

Article 1.476. Sigui quina sigui la sentència, és apel·lable a ambdós efectes.

Si és la d'execució a què es refereix el número 1r de l'article 1.473, s'ha de portar a terme per la via de constrenyiment, no obstant l'apel·lació, si ho sol·licita l'actor, donant fiança o aval bancari per respondre de tot el que percebi, en cas que, per ser revocada la sentència, estigui obligat a retornar-lo.

S'ha de presentar la fiança o aval bancari a satisfacció del jutge dins els sis dies següents a la notificació de la providència en què s'admeti l'apel·lació. La fiança pot

ser de qualsevol de les classes que reconeix el dret, excepte la personal.»

«Article 1.481. Consentida la sentència d'execució, confirmada per l'audiència, o donada la fiança en el cas de demanar-se'n l'execució quan s'hagi apel·lat, s'ha de fer el pagament immediatament de principal i costes, prèvia taxació d'aquestes, si el que s'ha embargat són diners, sous, pensions o crèdits realitzables en l'acte.

En els casos en què la sentència condemni al pagament en moneda estrangera, també s'ha de procedir al seu lliurament en la quantia i la classe fixades.

Quan, entre els béns embargats no hi hagi moneda suficient de la classe fixada, però sí una altra classe d'efectiu, l'executant pot optar entre ser pagat en la moneda existent o sol·licitar la conversió d'acord amb el que disposa l'article 1.436.»

«Article 1.488. Fixat el preu just dels béns, s'ha de manar treure'ls a pública subhasta pel termini de vuit dies si el valor del preu just no excedeix les dues-centes mil pessetes, i de vint dies en els altres casos, i s'han de fixar edictes en els llocs públics de costum on consti el dia, l'hora i el lloc en què s'ha d'efectuar la rematada.

Els edictes s'han d'inserir en el butlletí oficial de la província o en un dels diaris de més circulació de la província on se segueixi el judici, si el valor del preu just excedeix les dues-centes mil pessetes i no excedeix els cinc milions de pessetes; i a més en el "Butlletí Oficial de l'Estat" o en un dels diaris de més difusió nacional si excedeix aquesta última quantitat.

A sol·licitud de l'executant, i en prevenció que no hi hagi postor a la primera subhasta, alhora es pot assenyalar el tipus, el dia i l'hora i el lloc per a la rematada de la segona per un altre termini de vuit o vint dies, respectivament, cosa que s'ha de fer públic en els edictes esmentats. De la mateixa manera, es pot sol·licitar l'assenyalament de la tercera subhasta, sense subjecció a tipus i amb les mateixes especificacions de dia, hora i lloc per a la seva celebració, per al cas que no hi hagi postors en la segona.»

«Article 1.495. Fet l'apreuament, i després que a judici de l'actor estiguin corrents els títols de propietat o se n'hagi suplert la falta en la forma possible, s'han de treure els béns a pública subhasta pel termini de vint dies, tal com preveu l'article 1.488.»

«Article 1.499. En les rematades no s'han d'admetre postures que no cobreixin les dues terceres parts de l'apreuament.

En totes les subhastes, des de l'anunci fins a la seva celebració, es poden fer postures per escrit en plec tancat, dipositant a la taula del jutjat, juntament amb aquell l'import de la consignació a què es refereix l'article següent o adjuntant-hi el resguard d'haver-la fet en l'establiment destinat a aquest efecte. Els plecs, els ha de conservar tancats el secretari i s'obren en l'acte de la rematada en publicar-se les postures, que tenen els mateixos efectes que les que es realitzin en aquest acte.

Les postures es poden fer en qualitat de ceder la rematada a un tercer. El rematant que exerceixi aquesta facultat ha de realitzar la cessió mitjançant compareixença davant el mateix jutjat que hagi celebrat la subhasta, amb assistència del cessionari, que l'ha acceptar, tot això prèviament o simultàniament al pagament de la resta del preu de rematada.

Article 1.500. Per prendre part en la subhasta, els licitadors han de consignar prèviament a la taula del jutjat o a l'establiment destinat a aquest efecte una quantitat igual, almenys, al 20 per 100 efectiu del valor dels béns que serveixi de tipus per a la subhasta, i sense aquest requisit no han de ser admesos.

S'han de retornar les consignacions als respectius propietaris, a continuació de la rematada, excepte la que correspongui al millor postor, la qual es reserva en dipò-

sit com a garantia del compliment de la seva obligació, i, si s'escau, com a part del preu de la venda.

També es poden reservar en dipòsit a instància del creditor les altres consignacions dels postors que ho admetin i hagin cobert el tipus de la subhasta, als efectes que si el primer adjudicatari no compleix l'obligació, es pugui aprovar la rematada a favor dels que el segueixen per l'ordre de les seves respectives postures. Les quantitats consignades per aquests se'ls han de retornar una vegada complerta l'obligació per l'adjudicatari. La consignada per aquest, es reserva en la forma i als fins previstos a l'apartat anterior.»

«Article 1.503. L'acte de la rematada és presidit pel jutge, amb assistència del secretari i del subaltern del jutjat que l'hagi d'anunciar al públic. S'inicia amb la lectura de la relació de béns i les condicions de la subhasta. S'han de publicar les postures que s'admetin i les millors que es vagin fent, i s'acaba l'acte quan, pel fet de no haver qui millori l'última postura, el jutge ho consideri convenient.

Tot seguit s'anuncia al públic el preu de la rematada i el nom del millor postor, la conformitat i acceptació del qual s'ha de consignar en l'acta, que han de signar amb el jutge el secretari i l'agent judicial, i les parts, si hi concorren.

Quan l'adjudicatari hagi fet la postura per escrit i no assisteixi a l'acte de la rematada, se l'ha de requerir perquè dins el termini de tres dies accepti l'adjudicació. Si no ho fa, perd la quantitat consignada i s'ha d'atenir al que disposen els paràgrafs segon i tercer de l'article 1.500.

Article 1.504. Si no hi ha postor, queda a l'arbitri de l'executant demanar que se li adjudiquin els béns per les dues terceres parts del seu apreuament, o que es tornin a treure a pública subhasta, amb rebaixa del 25 per 100 de la taxació.

Aquesta segona subhasta, que s'ha de celebrar en la mateixa forma que l'anterior, ha de ser anunciada tal com assenyala l'article 1.488, sense necessitat de publicar els edictes a què es refereix el paràgraf segon de l'article esmentat, si ja han estat publicats de conformitat amb el seu paràgraf tercer.»

«Article 1.506. Si no convé a l'executant cap dels dos mitjans expressats a l'article precedent, pot demanar que se celebri una tercera subhasta sense subjecció a tipus.

En aquest cas, si hi ha postor que ofereixi les dues terceres parts del preu que va servir de tipus per a la segona subhasta i que n'accepta les condicions, s'aprova la rematada.

Si no arriba a les dues terceres parts, amb suspensió de l'aprovació de la rematada, s'ha de fer saber el preu ofert al deutor, el qual, dins els nou dies següents, pot pagar al creditor i alliberar els béns, o presentar una persona que millori la postura, fent el dipòsit que preveu l'article 1.500; o pagar la quantitat oferta pel postor perquè es deixi sense efecte l'aprovació de la rematada, i obligar-se alhora a pagar la resta del principal i les costes en els terminis i condicions que ofereixi i que, escoltat l'executant, pot aprovar el jutge. L'incompliment de les obligacions assumides pel deutor dóna lloc a una nova subhasta en les mateixes condicions que la tercera, sense que hi pugui usar el deutor aquesta última facultat.

Transcorreguts nou dies sense que el deutor hagi exercit algun dels drets a què es refereix l'apartat anterior, s'aprova la rematada i s'ha de manar portar-la a terme.

Article 1.507. Quan dins el termini expressat a l'article anterior el deutor hagi presentat una persona que millori la postura, el jutge ha de manar que s'obri una nova licitació entre els dos postors, i assenyalar el dia i hora en què han de comparèixer amb aquest objecte, i

aprovar la rematada a favor de qui faci la proposició més avantatjosa.

Es prescindeix d'aquesta limitació si el primer postor, a la vista de la millora feta pel segon, manifesta que renuncia a l'adquisició del que sigui objecte de la subhasta.

Article 1.508. Si en la tercera subhasta es fa una postura admissible quant al preu, però oferint pagar a terminis o alternant alguna altra condició, s'ha de fer saber al creditor, el qual pot demanar en els nou dies següents l'adjudicació dels béns, de conformitat amb l'article 1.505, i si no fa ús d'aquest dret, s'aprova la rematada en els termes oferts pel postor.

Quan l'execució s'hagi despatxat en moneda estrangera a instància del creditor no resident a Espanya, l'adjudicació en pagament dels béns embargats només es pot acordar a favor seu, prèvia autorització de l'organisme competent.»

«Article 1.513. Si el rematant o els postors a què es refereix l'apartat 3 de l'article 1.500 no consignen el preu dins el termini assenyalat o per culpa d'ells deixa de tenir efecte la venda, s'ha de procedir a una nova subhasta en fallida, llevat que amb els dipòsits constituïts es puguin satisfer el capital i els interessos del crèdit de l'executant i les costes.

Els dipòsits constituïts s'han de destinar en primer terme a satisfer les despeses que originen la nova subhasta; en segon lloc, al pagament del crèdit de l'executant i les costes, i en tercer lloc, a respondre de la disminució del preu que hi pugui haver en la nova rematada.»

Article vint-i-tres.

1. En l'article 1.562 es modifica la quantitat expressada de dos mil cinc-cents pessetes, i se substitueix per la de cinquanta mil.

2. S'afegeix un paràgraf quart a l'article 1.566 de la Llei d'enjudiciament civil, amb la redacció següent:

«Consignades les rendes, no es pot decretar l'execució provisional de la sentència de primera instància regulada a l'article 385.»

3. A l'article 1.606 es modifica la quantitat expressada de cinquanta mil pessetes, i se substitueix per la de cinc-cents mil.

Article vint-i-quatre.

L'article 1.657 queda redactat de la manera següent:

«Article 1.657. L'endemà de la terminació del judici, el jutge ha de dictar sentència en què declari si l'interdicte és procedent o no.

Aquesta sentència és apel·lable a ambdós efectes.»

Article vint-i-cinc.

Es deroguen els articles que integren el títol XXI del llibre segon de la Llei d'enjudiciament civil, que queda redactat de la manera següent:

«TÍTOL XXI

Del recurs de cassació

SECCIÓ 1a DEL TRIBUNAL I DE LA SALA COMPETENTS

Article 1.686. El coneixement del recurs de cassació, en matèria civil, correspon a la Sala Primera del Tribunal Suprem.

SECCIÓ 2a DE LA PROCEDÈNCIA DEL RECURS

Article 1.687. Són susceptibles de recurs de cassació:

1r Les sentències definitives pronunciades per les audiències en els judicis declaratius ordinaris de major quantia i en els de menor quantia a què es refereix el número segon de l'article 484 o en aquells en què la quantia excedeixi els tres milions de pessetes, sigui inestimable o no s'hagi pogut determinar ni fins i tot en forma relativa per les regles que estableix l'article 489.

2n Les interlocutòries dictades en apel·lació, en els procediments per a l'execució de les sentències dictades en els judicis a què es refereix l'apartat anterior, quan resolguin punts substancials no controvertits en el plet, no decidits en la sentència o que contradiguin el que s'ha executat.

3r Les sentències dictades per les audiències en els judicis de desnonament que no tinguin una regulació especial i les dictades en els judicis de retracte, quan en els dos casos arribin a la quantia requerida per a aquesta classe de recursos en els declaratius ordinaris. En queden excloses les sentències dictades per les audiències en els judicis de desnonament per manca de pagament de la renda.

4t Els laudes en l'arbitratge de dret, sigui quina sigui la quantia.

5è Les resolucions per a les quals s'admeti expressament en les circumstàncies i de conformitat amb els requisits que estiguin establerts.

Article 1.688. Respecte a les sentències de primera instància en els judicis a què es refereixen els ordinals 1r i 3r de l'article anterior, les parts, en interposar el recurs d'apel·lació, també poden sol·licitar, en el mateix escrit, que es consideri preparat el recurs de cassació, per entendre que la qüestió que s'ha de resoldre és estrictament jurídica.

L'escrit pel qual es promogui el recurs de cassació directe s'ha de traslladar a les altres parts personades perquè, en el termini de cinc dies, manifestin el que considerin oportú.

Si hi ha la conformitat expressa o si transcorre el termini sense que s'hi formulï oposició, es considera preparat el recurs de cassació.

La interlocutòria del jutjat en què es resolgui el que sigui procedent no és susceptible de cap recurs, però en cas que es consideri improcedent el recurs de cassació, es considera interposat el d'apel·lació.

Article 1.689. Tenen el concepte de definitives les resolucions que posin fi al procés perquè en fan impossible la continuació.

Article 1.690. Així mateix, tenen el concepte de definitives:

1r Les resolucions que, dictades sobre un incident o article, facin impossible la continuació del judici principal.

2n Les que declarin que pertoca o no escoltar un litigant que ha estat condemnat en rebel·lia.

Article 1.691. El recurs de cassació, el poden entaular els qui hagin estat actors o hagin constatat com a demandats en el judici de què porti causa i puguin resultar perjudicats per la sentència o resolució recorreguda, sempre que no hagin consentit una altra dictada prèviament sobre el mateix objecte i en el mateix procés.

Article 1.692. El recurs de cassació s'ha de fonamentar en algun o alguns dels motius següents:

1r Abús, excés o defecte en l'exercici de la jurisdicció.

2n Incompetència o inadequació del procediment.

3r Trencament de les formes essencials del judici per infracció de les normes reguladores de la sentència o de les

que regeixen els actes i garanties processals, sempre que, en aquest últim cas, s'hagi produït indefensió per a la part.

4t Error en l'apreciació de la prova basat en documents que constin en les actuacions que demostrin l'equívocació del jutgador sense resultar contradits per altres elements probatoris.

5è Infracció de les normes de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència, que siguin aplicables per resoldre les qüestions objecte de debat.

Article 1.693. La infracció de les normes relatives als actes i garanties processals que produeixen indefensió requereix que s'hagi demanat l'esmena de la falta o transgressió en la instància en què s'hagi comès i que, si ho ha estat en la primera instància, es reproduïxi en la segona, amb la reserva que, quant a les faltes comeses en segona instància, sigui impossible la reclamació.

SECCIÓ 3a DE LA PREPARACIÓ DEL RECURS

Article 1.694. El recurs de cassació s'ha de preparar davant el mateix òrgan jurisdiccional que ha dictat la resolució recorreguda, mitjançant un escrit presentat dins el termini de deu dies, computat des de l'endemà de la notificació d'aquella, en el qual s'ha de manifestar la intenció d'interposar el recurs, amb exposició succinta de la concurrència dels requisits exigits, sol·licitant que es consideri preparat dins el termini i en la forma escaient i que es remetin a la Sala Primera del Tribunal Suprem les actuacions originals i, si s'escau, el rotlle d'apel·lació i que se citin les parts a termini.

Transcorregut el termini de deu dies sense presentar l'escrit, la sentència o resolució és ferma.

Article 1.695. La presentació de l'escrit preparatori del recurs de cassació incumbeix al procurador i advocat encarregats de la defensa en la instància de la part emparada pel benefici de justícia gratuïta.

Article 1.696. Si l'escrit compleix els requisits previstos en els dos articles anteriors i es contreu a una resolució susceptible de recurs, la sala d'audiència l'ha de considerar preparat i, dins el termini de cinc dies, ha de remetre a la Sala Primera del Tribunal Suprem les actuacions originals i el rotlle de l'apel·lació.

Alhora, s'han de citar a termini les parts per a la seva compareixença davant la Sala Primera del Tribunal Suprem en el termini improrrogable de quaranta dies, per bé que només la part recurrent està obligada a la compareixença per interposar el recurs.

En el cas del recurs preparat a l'empara del que disposa l'article 1.688, el jutjat ha de procedir de conformitat amb el que disposa l'apartat anterior.

Article 1.697. Si la sentència o resolució no és susceptible de recurs de conformitat amb el que disposen els articles 1.698, 1.688 i 1.689, o si no es compleix el que preveu el 1.694 per a la preparació del recurs, s'ha de dictar una interlocutòria motivada en què es denegui la tramesa de les actuacions a la Sala Primera del Tribunal Suprem i la citació de les parts.

Article 1.698. A l'acte de la notificació de la interlocutòria denegatòria, se n'ha de donar una còpia certificada a qui hagi intentat la preparació del recurs de cassació perquè hi pugui recórrer en queixa davant la Sala Primera del Tribunal Suprem en el termini de deu dies a comptar de la data següent al lliurament, que s'ha de fer constar per una diligència estesa a continuació de la còpia certificada.

Article 1.699. El lliurament de la còpia certificada no impedeix la continuació del procediment, que només queda suspesa si la Sala Primera del Tribunal Suprem estima la queixa.

Article 1.700. El recurs de queixa s'ha d'imposar davant la Sala Primera del Tribunal Suprem, dins el termini assenyalat a l'article 1.698, i s'hi ha d'ajuntar la còpia certificada de la interlocutòria denegatòria.

La Sala, sense cap altre tràmit, ha de dictar la resolució que sigui procedent, contra la qual no es pot presentar cap recurs.

Article 1.701. Si la part recurrent en queixa gaudeix de la situació legal de justícia gratuïta, la designació de procurador i advocat que la representin i defensin es pot fer en el mateix escrit d'interposició del recurs amb l'expressa acceptació d'aquests. Si no és així, han de ser nomenats d'ofici, i el termini de presentació de l'escrit es computa a partir de la comunicació dels nomenaments, sempre que hi hagi intervingut la sol·licitud de la part dins els deu dies següents a la notificació de la sentència.

Article 1.702. Quan la Sala Primera del Tribunal Suprem confirmi la interlocutòria denegatòria, ho ha de posar en coneixement de la sala d'audiència.

Estimada la queixa, s'ha de comunicar a la sala de l'audiència perquè procedeixi de conformitat amb el que disposa l'article 1.696.

Article 1.703. Qui hagi preparat un recurs de cassació, si l'ha d'interposar i no està en la situació legal de justícia gratuïta, ha de constituir prèviament un dipòsit per un import de 25.000 pessetes a l'establiment destinat a aquest efecte, si les sentències o resolucions dictades en primera i segona instància són conformes de tota conformitat, i tenen aquest caràcter, encara que difereixin pel que fa a imposició de les costes.

En el supòsit del recurs de cassació directe que preveu l'article 1.688, no és necessària en cap cas la constitució del dipòsit.

SECCIÓ 4a DE LA INTERPOSICIÓ DEL RECURS

Article 1.704. La part que hagi preparat el recurs ha de presentar davant la Sala Primera del Tribunal Suprem l'escrit d'interposició del recurs, dins els quaranta dies següents a la data de la citació a termini.

Transcorregut aquest termini sense presentar l'escrit d'interposició del recurs, és ferma la sentència o resolució recorreguda.

Article 1.705. Dins el termini expressat a l'article anterior, la part recurrent es pot personar i demanar que li comuniquin les actuacions amb la certificació relativa als vots reservats.

Article 1.706. A l'escrit pel qual s'interposi el recurs de cassació, s'hi ha d'adjuntar:

1r El poder acreditatiu de la legítima representació del procurador, si no s'ha presentat anteriorment, o ha estat nomenat pel torn d'ofici.

2n El resguard justificatiu del dipòsit, quan sigui necessari.

3r En els recursos que procedeixen de judicis sobre arrendaments rústics, urbans o de qualsevol naturalesa, el document que acrediti el pagament o la consignació de les rendes vençudes, sempre que el recurrent sigui arrendatari o inquilí.

4t Tantes còpies de l'escrit i dels documents com siguin les altres parts citades a termini, a les quals s'han de lliurar si hi estan personades o quan s'hi personin.

Article 1.707. En l'escrit d'interposició del recurs de cassació s'hi han de fer constar el motiu o els motius en què s'empari, i s'han d'esmentar les normes de l'ordenament jurídic o la jurisprudència que es considerin infringides.

També s'han d'assenyalar de manera suficient perquè siguin identificats els documents o informes adduïts en demostració de l'error en l'apreciació de la prova.

En tot cas, s'ha de raonar la pertinència i fonamentació dels motius.

Article 1.708. El règim de la representació i defensa del recurrent que gaudeixi de la situació legal de la justícia gratuïta s'ha d'atènyer a les regles següents:

1a La designació del procurador i de l'advocat es pot contenir en l'escrit de compareixença o en el d'interposició del recurs, i els designats han de fer constar la seva acceptació expressa.

2a Si l'interessat no està en condicions d'utilitzar aquesta forma de designació, dins els primers deu dies de la citació a termini, ha de sol·licitar a la Sala Primera del Tribunal Suprem, i així ho ha d'acordar aquesta, que s'adrexi al Col·legi d'Advocats perquè en designi dos, per torn d'ofici corresponent, i al de Procuradors perquè designi el que pel mateix torn correspongui, al qual s'han de comunicar les actuacions per a la interposició del recurs.

3a Si l'advocat nomenat en primer lloc pel torn d'ofici no considera procedent el recurs, ho ha d'exposar per escrit, sense raonar el seu parer, dins un termini no superior a sis dies. En aquest cas, dins dels dos següents, s'han de comunicar les actuacions al nomenat en segon lloc, el qual, si tampoc considera procedent el recurs, pot excusar-se dins el mateix termini i forma que l'anterior.

4a L'advocat que deixi transcórrer sis dies sense fer constar per escrit el seu parer contrari, està obligat a interposar el recurs.

5a Quan els dos advocats nomenats pel torn d'ofici s'excusin, la Sala ha de passar seguidament les actuacions al ministeri fiscal perquè, si aquest ho considera procedent, interposi el recurs. Si no l'estima procedent, ha de retornar les actuacions amb la nota de "vist" dins el termini de sis dies i la Sala ha de declarar desert el recurs i ferma la resolució recorreguda, si no hi ha cap altre recurrent, i ha de retornar les actuacions a l'òrgan jurisdiccional d'on procedeixin.

6a En els casos en què el recurs de cassació sigui interposat pel primer o el segon dels advocats nomenats a requeriment de la Sala, conforme al torn d'ofici, o, si no, pel ministeri fiscal, sempre ha de tenir un termini no inferior als vint dies, a comptar de l'endemà del dia en què disposin de les actuacions per fer-ho, i s'interromp, si és necessari, amb aquesta finalitat, el termini de quaranta dies fixats en la citació a termini.

La representació i defensa de la part recorreguda emparada en la situació legal de justícia gratuïta han de ser encomanades o bé al procurador i a l'advocat que accepti expressament les respectives funcions en subscriure l'escrit de compareixença davant la Sala Primera del Tribunal Suprem, o bé als qui siguin nomenats conforme al torn d'ofici pels respectius col·legis, a requeriment de la Sala. Aquesta ha de promoure els nomenaments quan transcorri el termini de quaranta dies fixat en la citació a termini sense que la part recorreguda s'hagi personat.

SECCIÓ 5a DE LA SUBSTANCIACIÓ DEL RECURS

Article 1.709. Interposat el recurs de cassació, s'han de passar les actuacions al ministeri fiscal pel termini de deu dies perquè, a més de complir en el que sigui pertinent, la missió que li incumbeix, dins el procés, en defensa de la legalitat, els interessos públics i socials, es pronuncii sobre la procedència o improcedència del recurs o d'alguns dels seus motius.

Si l'estima procedent en la seva totalitat, ha de retornar les actuacions amb la fórmula de "vist". En cas contrari, ha d'emetre dictamen raonat, del qual ha de donar una còpia literal a les parts.

Article 1.710. Retornades les actuacions pel ministeri fiscal, s'han de passar al magistrat ponent, a fi que s'instrueixi i sotmeti a deliberació de la Sala el que s'hagi de resoldre de conformitat amb les regles següents:

1. Si no s'ha presentat qualsevol dels documents compresos en els ordinals 1r a 3r de l'article 1.706, o s'hi aprecia algun defecte, s'ha de concedir a la part recurrent el termini que la Sala estimi suficient, en cap cas superior a deu dies, perquè aportin els documents omesos o esmenin els defectes apreciats. Si no s'efectua, la Sala Primera del Tribunal Suprem ha de dictar interlocutòria en què declari la inadmissió de recurs i signi la resolució recorreguda, amb imposició de les costes, i ha de manar que es retorni el dipòsit constituït i que es remetin de les actuacions a l'òrgan jurisdiccional de què procedeixin.

2. També ha de dictar la Sala interlocutòria d'inadmissió amb els mateixos efectes previstos a la regla anterior quan, tot i haver-se tingut per preparat el recurs, s'estimi en aquest tràmit la inobservança del que disposa l'article 1.697; si no s'esmenten les normes considerades infringides; si aquestes no guarden cap relació amb les qüestions debatudes; si, apartant-se manifestament el recurs de l'apreciació probatòria efectuada per la sentència per fixar els fets, no s'intenta la impugnació per la via adequada, i si, sent necessari haver tingut l'esmena de la falta no hi hagi a les actuacions constància d'haver-ho fet.

3. Si es considera l'admissió del recurs per tots o alguns dels motius, la Sala Primera del Tribunal Suprem ha de dictar interlocutòria en que es declari així i es disposi que passin les actuacions, per a instrucció, a les parts personades, per terminis successius de deu dies.

4. Contra les interlocutòries a què es refereixen les tres regles anteriors, no es pot presentar cap recurs.

SECCIÓ 6a DE LA VISTA I DECISIÓ DEL RECURS

Article 1.711. Instruïdes les parts o, si s'escau, recollides les actuacions, s'ha d'assenyalar dia per a la vista, que s'ha de celebrar en un termini no superior a noranta dies.

Per a la celebració de la vista s'han de citar les parts amb quinze dies, almenys, d'antelació, durant els quals poden prendre instrucció complementària de les actuacions a la secretaria de la Sala.

Article 1.712. Per a la vista dels recursos, hi han de concórrer el president de la Sala i quatre magistrats, un dels quals n'és el ponent.

Si hi falta el president o no hi actua, presideix el magistrat més antic dels que formen la Sala.

Article 1.713. A l'acte de la vista ha d'informar en primer lloc l'advocat defensor de la part recurrent i després l'advocat defensor de la part recorreguda.

Si són diverses les parts recurrents, cal atènyer-se a l'ordre d'interposició dels recursos i, si són diverses les parts recorregudes, a l'ordre de les compareixences, tenint en compte la prioritat en el temps o la derivada de com constin units els escrits en el rotlle del Tribunal Suprem.

El representant del ministeri fiscal, quan hi hagi d'intervenir, ha d'informar en darrer lloc, llevat que sigui ell qui hagi interposat el recurs.

Article 1.714. La Sala ha de dictar sentència dins els quinze dies, comptats a partir de l'endemà en què hagi finalitzat la celebració de la vista.

Article 1.715. Si s'estima el recurs per tots o alguns dels motius, la Sala, en una sola sentència, cassant la resolució recorreguda ha de resoldre de conformitat amb dret, tenint en compte el següent:

1r Si s'estima algun motiu emparat en els ordinals 1r i 2n de l'article 1.692, s'ha de deixar estalvi el dret a exercir

les pretensions davant qui correspongui o pel procediment adequat.

2n Si s'estimen els motius compresos a l'ordinal 3r de l'article 1.692 que es refereixin a transgressions o faltes comeses en les actuacions i en les garanties processals, s'ha de manar reposar les actuacions a l'estat i al moment en què s'hagi incorregut en la falta.

3r Si són estimats motius d'infracció compresos a l'ordinal 5è i al primer incís del 3r o els d'error en l'apreciació de la prova, segons el que disposa l'ordinal 4t, tots de l'article 1.692, la Sala ha de resoldre el que correspongui dins els termes en què aparegui plantejat el debat.

4t A la sentència que declari que pertoca el recurs, la Sala Primera del Tribunal Suprem ha de resoldre, quant a les costes de les instàncies, de conformitat amb les regles generals, i quant a les del recurs, que cada part satisfaci les seves.

Si no s'estima procedent cap motiu, la sentència ha de declarar que no pertoca el recurs, amb imposició de les costes al recurrent i la pèrdua del dipòsit constituït.

Article 1.716. Notificada la sentència de la Sala Primera del Tribunal Suprem, dins el termini de cinc dies, comptats des de l'endemà de la notificació, s'han de remetre les actuacions a l'audiència o al jutjat d'on procedeixin perquè disposin el curs legal.

SECCIÓ 7a DELS RECURSOS INTERPOSATS PEL MINISTERI FISCAL

Article 1.717. El ministeri fiscal pot interposar el recurs de cassació en els judicis en què sigui part, subjectant-se a les regles establertes en els articles precedents però sense constituir dipòsit.

Article 1.718. El ministeri fiscal també pot interposar, en interès de la llei, en qualsevol moment el recurs de cassació pel motiu 5è de l'article 1.692 en els plets en què no hagi estat part. En aquest cas, les parts que van intervenir en el litigi han de ser citades a termini perquè, si ho consideren convenient, es presentin davant la Sala Primera del Tribunal Suprem en el termini de vint dies.

Les sentències que es dictin en aquests recursos tenen eficàcia únicament per formar jurisprudència sobre les qüestions legals discutides i resoltes en el plet, deixant intactes les situacions jurídiques particulars creades per la resolució recorreguda.

Article 1.719. Quan el ministeri fiscal interposi el recurs de cassació perquè els advocats nomenats en torn d'ofici s'han excusat, la sentència que es dicti produeix plens efectes per als litigants la defensa dels quals hagi assumit.

Article 1.720. Quan sigui desestimat el recurs de cassació interposat pel ministeri fiscal en plet en què hagi estat part, les costes causades a la contrària s'han de reintegrar amb els fons procedents de la meitat dels dipòsits la pèrdua dels quals hagi estat declarada.

El mateix s'ha de fer quan el fiscal se separi del recurs que hagi interposat, i encara que, sense haver arribat a interposar-lo, hagi comparegut davant la Sala Primera del Tribunal Suprem la part contrària per haver estat citada a termini.

Article 1.721. El pagament de les costes a què es refereix l'article precedent s'ha de fer per ordre rigorós d'antiguitat, i segons ho permetin els fons existents.

SECCIÓ 8a DISPOSICIONS COMPLEMENTÀRIES

Article 1.722. L'audiència o, si s'escau, el jutjat que hagi dictat la sentència o resolució recorreguda pot decretar-ne l'execució a petició de la part interessada, encara que s'hagi interposat i admès el recurs de cassació, si l'es-

mentada part presta una fiança o aval bancari suficients per respondre de tot el que hagi obtingut si es declara procedent la cassació.

Article 1.723. Si l'execució a què es refereix l'article anterior se sol·licita una vegada remeses les actuacions al Tribunal Suprem, s'ha d'adjuntar a l'escrit en què se sol·licita l'execució un testimoni literal i una autorització de la sentència o resolució recorreguda i de tots els aspectes que es considerin necessaris, els quals s'obtenen de la Sala Primera del Tribunal Suprem.

Article 1.724. Ni abans de la vista ni en l'acte de celebració la Sala pot admetre cap document, ni tampoc permetre'n la lectura ni fer al·legació de fets, que no es dedueixin de les actuacions.

Se n'exceptuen els documents que es presentin amb l'escrit interposant el recurs que estiguin en el cas de l'article 506 d'aquesta Llei.

Article 1.725. Quan s'interposin dos o més recursos contra una mateixa sentència o resolució, s'han de substanciar i decidir acumulats en una sola peça.

Article 1.726. En qualsevol estat del recurs, se'n pot separar la part que l'hagi interposat, i es continua la tramitació únicament si hi ha altres parts recurrents.

Article 1.727. L'acte en què es declari la separació del recurs s'ha de comunicar a l'òrgan judicial de què procedeix la sentència o resolució recorreguda, amb devolució de les actuacions, rotlle d'apel·lació, si s'escau, i altres actuacions remeses, si no es continua el procediment en relació amb altres recurrents, i s'ha de notificar a les parts comparegudes.

Article 1.728. Les sentències dictades per la Sala Primera del Tribunal Suprem, en conèixer dels recursos de cassació, s'han d'inserir a la "Col·lecció Legislativa".

El Tribunal pot acordar, si es donen circumstàncies especials de la seva exclusiva apreciació, que se'n faci la publicació suprimint els noms propis de les persones interessades en el plet.

SECCIÓ 9a DELS RECURSOS CONTRA LAUDES ARBITRALS

Article 1.729. Els recursos de cassació i de nul·litat establerts a la llei contra els laudes que dictin els àrbitres de dret, o d'equitat, respectivament, s'han d'interposar en el termini de vint dies, que comença a córrer des de l'endemà de la notificació del laude al recurrent.

El recurs s'ha de presentar davant la Sala Primera del Tribunal Suprem, la qual ha d'acordar que se citi i se citin a termini els altres interessats perquè compareguin a usar el seu dret davant seu en el termini de quinze dies.

Article 1.730. Transcorregut aquest termini sense que s'hi hagi interposat el recurs, queda ferm el laude i no s'admet cap altre recurs.

Article 1.731. Amb l'escrit en què s'interposa el recurs, s'ha de presentar:

1r El poder que acrediti la legítima representació del procurador.

2n Una còpia autoritzada de l'escriptura de compromís.

3r Una còpia autoritzada del laude i de la seva notificació al recurrent.

4t Una còpia autoritzada de l'escriptura o escriptures de pròrroga quan hagi estat objecte d'aquesta, el termini fixat en l'escriptura de compromís.

En el recurs contra el laude que dictin els àrbitres, en un arbitratge de dret, el recurrent pot aportar testimoni dels antecedents que hagin conduït a dictar el laude, sem-

pre que hagin estat protocol·litzats, amb el laude, davant d'un notari.

Cap altre document és admissible.

Article 1.732. El recurs contra laudes en arbitratge de dret es pot fonamentar, a més dels motius 3r, 4t i 5è de l'article 1.692, en els dos següents:

1r Haver dictat els àrbitres el laude fora del termini assenyalat en l'escriptura de compromís, o de la pròrroga, si es va concedir.

2n Haver resolt els àrbitres punts no sotmesos a la seva decisió, o que, encara que ho hagin estat, no puguin ser objecte d'arbitratge.

Article 1.733. El recurs de nul·litat contra laudes esmentats en arbitratge d'equitat s'ha de fonamentar en els motius següents:

1r Nul·litat del compromís o formalització judicial de l'arbitratge.

2n Haver dictat els àrbitres el laude arbitral fora del termini assenyalat en el compromís o, si s'escau, en la pròrroga.

3r Haver resolt els àrbitres punts no sotmesos a la seva decisió o que, encara que ho hagin estat, no puguin ser objecte d'arbitratge.

4t No haver concedit els àrbitres al recurrent l'oportunitat de ser escoltat o de presentar proves.

Article 1.734. Interposat el recurs, s'ha de procedir, en el que sigui aplicable, de conformitat amb el que estableixen les seccions anteriors d'aquest títol.

L'admissió del recurs i la sentència s'han de notificar al notari davant el qual hagi dictat el laude o al que en conservi el protocol.

Article 1.735. Quan es declari que pertoca el recurs per haver dictat els àrbitres el laude fora del termini assenyalat o de la pròrroga, per nul·litat del compromís o de la formalització judicial de l'arbitratge o per no haver-se concedit al recurrent l'oportunitat adequada de ser escoltat o de presentar proves, la sala ha de deixar sense efecte el laude, amb llibertat de criteri quant a les costes.

Article 1.736. Si el recurs és estimat només per haver resolt els àrbitres punts no sotmesos a la seva decisió, o per haver omès punts que s'haurien d'haver resolt, la sala sentenciadora s'ha de pronunciar únicament sobre els punts en què consisteixi l'excés o l'omissió, també amb llibertat de criteri o quant a les costes del recurs.»

Article vint-i-sis.

En el títol IV, secció 1a, de la Llei d'enjudiciament civil, els articles 1.881 i 1.885 queden redactats de la manera següent:

«Article 1.881. La dona casada que es proposi interposar una demanda de divorci, nul·litat o separació matrimonial pot sol·licitar al jutge de primera instància del seu domicili que la faculti per separar-se provisionalment del cònjuge.

Ratificada la dona en la seva instància, el jutge ha de concedir la separació provisional i col·locar en poder d'aquella els fills del matrimoni menors de set anys.

En la mateixa resolució ha de decidir les robes, els béns i els mobles que, sota inventari, ha de rebre per a ella i els fills que se li confiïn.»

Article 1.885. Aquestes mesures queden sense efecte si en el termini de trenta dies, a comptar de la separació efectiva, no s'acredita la interposició de la demanda o quan es justifiqui la seva inadmissió.

Aquest termini es pot ampliar per un altre d'igual si s'acredita a satisfacció del jutge que per una causa no

imputable a la dona ha estat impossible intentar la demanda.»

Article vint-i-set.

1. A l'article 127 de la Llei 83/1980, de 31 de desembre, apartats u, b), i dos, c), se substitueix «cinquanta mil pessetes» per «cinc-centes mil pessetes».

2. L'apartat tres de l'article 132 de la Llei 83/1980, de 31 de desembre, queda redactat així:

«Tres. Contra les sentències que dictin les audiències territorials en els plets que coneguin per apel·lació es pot entaular en el termini de deu dies recurs de cassació que s'ha de fonamentar en algun dels motius expressats a l'article 1.692 de la Llei d'enjudiciament civil.»

3. Es modifiquen també els articles 28 i 30 de la Llei d'arbitratges de 22 de desembre de 1953, que són redactats en els termes següents:

«Article 28. Contra el laude que dictin els àrbitres en l'arbitratge de dret es pot presentar recurs de cassació davant la Sala Primera del Tribunal Suprem, de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil.»

«Article 30. Contra la decisió que dictin els àrbitres en un procediment d'equitat, només es pot interposar recurs de nul·litat davant la Sala Primera del Tribunal Suprem pels motius assenyalats a l'article 1.733 de la Llei d'enjudiciament civil.»

Article vint-i-vuit.

En el text refós de la Llei d'arrendaments urbans se substitueix la xifra «tres-centes mil pessetes» que figura a l'article 135 per la de «cinc-centes mil pessetes».

Article vint-i-nou.

Es modifiquen els articles 26, 27, 28, 29, 36, 43, 59, 62, 66 i 67 del Decret de 21 de novembre de 1952, que queden redactats de la manera següent:

«Article 26. Els processos de cognició que no tinguin assenyalada una tramitació especial i la quantia dels quals excedeixi les cinquanta mil pessetes, sense passar de cinc-centes mil, s'han de substanciar davant els jutjats de districte en la forma que determinen els articles següents.

Article 27. Les parts poden comparèixer per si mateixes, i és facultativa la representació mitjançant un procurador legalment habilitat.

Si no hi ha procurador, o no n'hi ha cap que accepti la representació en el territori del jutjat, les parts poden apoderar un lletrat en exercici perquè les representi i, en darrer terme, poden apoderar qualsevol persona, encara que no tingui aquesta condició.

La representació s'acredita per l'escriptura pública de manament o mitjançant compareixença davant el jutjat que conegui del procés, i s'ha d'acreditar en les actuacions.

Article 28. La defensa l'ha de portar a terme un advocat en exercici. Quan en el territori del jutjat no n'hi hagi o per qualsevol causa es negui a la direcció tècnica, la part es pot defensar per mitjà d'un procurador.

Article 29. La demanda s'ha de redactar per escrit, en el qual s'ha de fer constar:

1r El jutjat al qual s'adreça.

2n El nom i els cognoms, la professió i el domicili del demandant o demandants i les mateixes circumstàncies que siguin conegudes del mandat o mandats. Si les parts compareixen representades, també s'han d'expressar les mateixes circumstàncies del representant.

3r En paràgrafs separats i numerats, s'han de consignar clarament els fets en què es recolza la demanda.

4t Igualment, en paràgrafs separats i numerats s'han d'expressar els fonaments o les consideracions legals que el demandant consideri aplicables.

5è En la súplica s'ha de fixar amb claredat i precisió el que es demana, i s'ha d'expressar l'acció que s'exerceix quan per aquesta s'hagi de determinar el procediment o la competència.

6è També s'ha de fixar la quantia litigiosa. En tot cas, es limita a cinc-centes mil pessetes, amb renúncia expressa a l'excés si sobrepassa aquesta quantitat.

7è La data i la signatura de l'actor o d'un testimoni a petició seva si no pot signar o del seu representant legal o tècnic, si n'hi ha, així com la de l'advocat.»

«Article 30 (paràgraf 4t). Tantes còpies de la demanda i de tots els documents que s'hi presentin, com siguin els demandats, en paper comú.»

«Article 36. Tampoc s'ha de donar curs a la demanda mentre no es presentin els documents a què es refereix l'article 30 i les còpies de tots aquests contra la providència que es dicti es poden presentar els mateixos recursos de reposició i apel·lació a ambdós efectes.

Tampoc s'admet la demanda mentre no s'hi compleixin els requisits esmentats a l'article 29; contra el que proveeixi el jutge es poden interposar els recursos de reposició i apel·lació a ambdós efectes.»

«Article 43. Si el demandat no es persona en les actuacions, dins el termini concedit s'ha de dictar providència en què se'l declari en rebel·lia i es doni per contestada la demanda, i el judici ha de seguir el seu curs. S'ha de notificar a la seu del jutjat l'esmentada providència i les altres que es dictin.

Si el demandat ha estat citat o citat a termini en la seva persona o en la d'un parent que convisqui amb ell, el demandant, dins el termini de tres dies a comptar de l'endemà de la notificació de la providència a què es refereix el paràgraf anterior, pot demanar que se'l citi per segona vegada en la mateixa forma i amb la prevenció que si no hi compareix i no al·lega causa se'l podrà tenir per conforme amb els fets adduïts a la demanda, i seguidament s'ha de dictar la sentència que sigui procedent.

Si no compareix el demandat i el jutge no estima convenient fer ús de la facultat que li atribueix l'apartat anterior, ha d'ordenar la continuació del judici de conformitat amb el que estableixen els articles 48 i següents.»

«Article 59. Practicades les proves, es declara per providència finalitzat el judici i es dicta sentència en el termini de tres dies.

El jutge, abans de dictar-la, pot acordar per proveir millor la pràctica de qualsevol diligència de prova; quan així ho disposi, ha d'assenyalar les circumstàncies que hi concorren, la forma de practicar-les, amb intervenció de les parts si ho desitgen, i el termini per a la seva execució, que en cap cas pot ser superior al de deu dies.»

«Article 62. El recurs d'apel·lació s'ha d'interposar per escrit i amb la signatura d'un advocat, en el termini de tres dies. El termini de la citació a termini és de deu dies.

La representació conferida apud acta a primera instància és vàlida per a totes les actuacions posteriors, fins i tot per a les de segona instància i tràmits d'execució de sentència.»

«Article 66. El benefici de justícia gratuïta s'ha de discernir en les condicions i amb l'extensió que determinen les lleis vigents i pel procediment establert per al judici verbal.

Quan el demandat sol·liciti el benefici de justícia gratuïta no s'ha de suspendre el curs del procés, i s'ha de substanciar la sol·licitud en peça separada.

Article 67. Denegada l'admissió de l'apel·lació, si dins les vint-i-quatre hores següents a la notificació l'apel·lant manifesta per escrit el propòsit de recórrer en queixa davant l'audiència provincial, se li ha d'expedir un certificat de la interlocutòria denegatòria, amb citació a termini per deu dies, i se n'ha d'informar l'audiència provincial, i dins aquest termini l'apel·lant, amb presentació del testimoni, pot al·legar per escrit davant aquesta les raons per les quals l'apel·lació ha de ser admesa i l'audiència, amb l'informe previ de l'inferior, ha de resoldre sobre això dins el segon dia.

Desestimada o deserta la queixa, s'ha de posar en coneixement del jutjat de districte corresponent per a l'execució de la sentència.»

Article trenta.

En el número 1r de l'article 1r de la Llei 10/1968, de 20 de juny, se substitueix la frase «judicis executius en què se sol·liciti despatx d'execució per quantitat líquida no superior a 50.000 pessetes» per la de «judicis executius en què s'hagi sol·licitat despatx d'execució per quantitat líquida no superior a 500.000 pessetes o el seu equivalent en moneda estrangera».

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—En tot el que no preveuen les disposicions transitòries següents, les actuacions promogudes abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es continuen substanciant per les normes vigents en el moment de la seva iniciació.

Segona.—Acabada la instància en què es trobin, els recursos que s'interposin s'han de substanciar de conformitat amb les modificacions introduïdes per aquesta Llei.

Els judicis de major quantia que s'estiguin tramitant en primera instància es continuen substanciant d'acord amb el que resulti d'aquestes disposicions transitòries per a l'esmentat procés, fins al pronunciament i la notificació de la sentència. Si aquesta és recorreguda en apel·lació i la quantia del procés és inestimable (llevat que es refereixi a drets honorífics de la persona), o no supera els 100.000.000 de pessetes, el recurs s'ha d'ajustar al que disposen els articles 702 i següents de la Llei d'enjudiciament civil.

Els judicis de menor quantia que s'estiguin tramitant en primera instància es continuen substanciant pels tràmits d'aquest procés, d'acord amb el que estableixen aquestes disposicions transitòries; però si la sentència és recorreguda en apel·lació, el recurs s'ha d'ajustar al que disposen el Decret de 21 de novembre de 1952 i la Llei 10/1968, de 20 de juny, per a l'apel·lació de resolucions dictades en judici de cognició.

Els judicis de cognició que s'estiguin tramitant en primera instància davant els jutjats de districte s'han de continuar substanciant pels tràmits corresponents fins al pronunciament i la notificació de la sentència. Si aquesta és recorreguda en apel·lació, el recurs s'ha d'ajustar al que s'estableix per a les apel·lacions de sentències.

El que disposa el paràgraf anterior no s'aplica si la qüestió suscitada s'ha de substanciar, fins i tot després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, pels tràmits del judici de cognició, cas en què l'apel·lació interposada s'ha de substanciar en la forma prevista per a aquest judici.

Tercera.—Les modificacions introduïdes a la Llei d'enjudiciament civil, Decret de 21 de novembre de 1952, Llei d'arrendaments urbans i Llei d'arrendaments rústics, s'apliquen als assumptes en tramitació en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei en els casos següents:

1. Les relatives al dret a litigar gratuïtament, sempre que se sol·liciti el seu reconeixement després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, encara que el procés principal s'hagi iniciat abans.

2. Les compreses als articles 3r, 4 i 7è, 2, en tot cas, llevat que els actes de notificació, comunicació o auxili estiguin en curs.

3. Les compreses a l'article 5è s'apliquen en tot cas. No obstant això, es pot concedir la pròrroga que se sol·liciti, d'acord amb la legislació anterior, si el termini prorrogable en virtut d'aquesta no ha vençut en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

4. Les modificacions compreses als articles 6è, 8è, 11, 13, 15, 19 i 20 s'aplicaran d'ara endavant, sempre que sigui possible, pel tràmit en què es trobin els processos o les actuacions.

5. Les compreses a l'article 7.1 relatives als recursos contra interlocutòries i providències en tot cas, llevat que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'hagi interposat el recurs que sigui procedent d'acord amb la legislació anterior.

6. La modificació compresa a l'article 10 en tots els casos.

7. La modificació que fa de l'article 538 de la Llei d'enjudiciament civil l'article 14 d'aquesta Llei s'aplica en tot cas llevat que, havent-se resolt en primera instància sobre les excepcions dilatòries, s'hi hagi interposat un recurs d'apel·lació. Resolt el que sigui procedent en primera o segona instància, s'aplica el que disposa l'article 539 de la Llei d'enjudiciament civil.

8. Les compreses a l'article 18 en tots els casos, llevat que s'hagi proposat un incident de nul·litat d'actuacions amb anterioritat a la vigència d'aquesta Llei.

9. Les modificacions que es fan dels articles 1.488, 1.495, 1.499, 1.500, 1.503, 1.504, 1.506, 1.507, 1.508 i 1.513 de la Llei d'enjudiciament civil s'apliquen, en els seus casos respectius, a totes les subhastes la celebració de les quals s'acordi després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Quarta.—Fins a l'entrada en vigor de la Llei orgànica del poder judicial, els documents redactats en l'idioma propi d'una comunitat autònoma només han de ser traduïts al castellà si les actuacions tenen lloc o han de tenir

efecte fora del seu territori, i quan així ho acordi el jutge o tribunal o quan ho demani alguna de les parts que al·legui indefensió.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogats els articles 20 al 25 i l'article 60 del Decret de 21 de novembre de 1952, i els articles 2n, a); 3r, 2; 5è i 6è, i també la frase inicial «intentada la conciliació sense acord» de l'article 7è, 1, tots ells del Reial decret 1721/1978, de 2 de juny; el Reial decret llei de 2 d'abril de 1924; la disposició adicional de la Llei 81/63, de 8 de juliol, i totes les altres disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

No obstant això, queden vigents els procediments especials que regulen les lleis 11/1981, de 13 de maig, i 30/1981, de 7 de juliol, per a les pretensions que es formulin a l'empara dels preceptes continguts en els títols IV i V del llibre I del Codi civil.

Els processos sobre separació, divorci i nul·litat del matrimoni es continuen regint per les disposicions addicionals de la Llei 30/1981, de 7 de juliol.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Llei entra en vigor el dia 1 de setembre de 1984.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palma de Mallorca, 6 d'agost de 1984.

JUAN CARLOS R.

El vicepresident en funcions
de president del Govern,
ALFONSO GUERRA GONZÁLEZ